2e Bestuursrapportage 2023

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief 3
Programma's 6
- Programma 1: Beleven 7
- Programma 2: Samenkracht 15
- Programma 3: Fijn wonen en bedrijvig 29
- Programma 4: Veilige en dienstverlenende gemeente 41
- Algemene dekkingsmiddelen 47
- Overhead 49
- Vennootschapsbelasting 55
- Bedrag voor onvoorzien 56
- Mutaties reserves 57
- Tabel Programmaplan 59

Paragrafen 61
- Kapitaalgoederen 61
- Grondbeleid 62
- Duurzaamheid 64
- Programmabureau 66
- Wet open overheid 68

Bijlage 1: Meerjarenperspectief deze bestuursrapportage 69
Bijlage 2: Dashboard Sociaal Domein 71

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden we u de tweede bestuursrapportage van het begrotingsjaar 2023 aan. Deze bestuursrapportage gaat over de periode januari tot en met september 2023. In de bestuursrapportage "nieuwe stijl" rapporteren we de voortgang en afwijkingen op basis van de doelenboom 2023 en de begroting 2023 + eerste bestuursrapportage. We geven, naast een algemene indruk van deze rapportage, ook een korte leeswijzer aan u mee.

Leeswijzer
De begroting is (verplicht) opgebouwd uit programma's met daarin de 3 W-vragen. Vanaf de begroting 2023 hebben we een verdere indeling gemaakt met behulp van de doelenboom. In de 1e W-vraag (Wat willen we bereiken?) hebben we de doelen toegelicht. In de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) hebben we de subdoelen en de activiteiten toegelicht.

De doelen, hetgeen we als gemeente samen met onze inwoners en partners willen bereiken, zijn in de begroting 2023 (uitgebreid) beschreven. We lichten deze doelen daarom niet in de bestuursrapportages toe, omdat de doelen overeind blijven staan. In de jaarrekening leggen we op dit niveau verantwoording af.

Wel geven we in deze tweede bestuursrapportage een voortgang op de subdoelen. Per activiteit worden eventuele afwijkingen beschreven en daar waar nodig een voorstel tot bijstelling van de begroting 2023 gedaan. Net als in de eerste bestuursrapportage hebben we ook nu de 2e en 3e W-vraag samengevoegd. Hierdoor is per doel inzichtelijk gemaakt wat de eventuele bijstellingen zijn en wat het totaal aan lasten per doel is. Door de doelenboom hebben we ook meer inzicht op de beleidsmatige voortgang en afwijkingen.

Belangrijkste ontwikkelingen en afwijkingen in de tweede bestuursrapportage
Ten opzichte van de begroting 2023 en de eerste bestuursrapportage zijn een aantal belangrijke ontwikkelingen en wijzigingen te melden.

Programma 1 Beleven
De uitvoering van het beleidskader *Samen fit door sport en bewegen* verloopt voortvarend. Zo is de gezonde basisschool van de toekomst samen met het onderwijs verkend en is geïnvesteerd in meer ruimte voor sport en bewegen in onze gemeente, denk hierbij aan de nieuwe padelbanen. Tevens zijn de mogelijkheden verkend voor het Familie Evenement in onze gemeente in 2024. In juli is de cultuurnota 2023-2026 vastgesteld. Voor de uitvoering van de culturele ambities wordt op dit moment een cultuurmakelaar geworven. We versterken onze sector Recreatie en Toerisme door de ontwikkeling van themaroutes, het programma Draak en het Toeristisch Overstap Punt (TOP). De Groene Loper is daarbij een belangrijk project met ruimtelijke en toeristische kansen.
In augustus heeft het Draaksteken 2023 plaatsgevonden. Als trotse partner kijken wij terug naar een geslaagde editie, waarbij verbinding is ontstaan met diverse overheidspartners en Drakengemeenten. Ook hebben we stappen gezet in het beleefbaar maken van onze buitenruimte, in de doorontwikkeling van Drakenrijk en in de Europese Culturele Route.

Programma 2 Samenkracht
We hebben dit jaar hard gewerkt aan een integraal plan voor het Gezond en Actief Leven Akkoord voor de periode 2024-2026. Dit plan is goedgekeurd en betekent dat we de Brede SPUK tegemoet kunnen zien om in te zetten op sport, bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis.
Preventie en positieve gezondheid is de rode draad in ons beleid. We willen vroegtijdig problemen voorkomen en onze kinderen zo goed, gezond, gelukkig en veilig mogelijk laten opgroeien. Met het project Kansrijke Start investeren we hier de komende periode in met deze bewezen interventie.
Voor het Integraal Kindcentrum is de projectbegeleiding aanbesteed en zijn de eerste stappen gezet om gezamenlijk met Kerobei, de kinderopvang en de ouderenopvang te komen tot een integraal programma van eisen.
We zien op het gebied van voorzieningen als leerlingenvervoer en Hulp in het Huishouden echter de kosten stijgen. Dit ligt echter niet alleen aan meer gebruik van deze voorzieningen, maar ook van een stijging van de kostprijs.

Extra aandacht hebben we vanuit de gemeente Beesel gegeven aan de opvang en huisvesting van statushouders, ontheemde Oekraïners en gerepatrieerden uit de Soedan. Voor al deze groepen, of het nou tijdelijk is of dat ze duurzaam onderdeel zijn van onze gemeenschap, hebben we de zorg voor participatie, onderwijs, huisvesting etc.
Na het zomerreces heeft de gemeente Beesel een eigen uitgifte van de Voedselbank geopend, in samenwerking met de Voedselbank Midden-Limburg. Op deze manier bieden we de inwoners die dat nodig hebben laagdrempelig de mogelijkheid van de Voedselbank gebruik te maken.
Voor het maatschappelijk vastgoed in de kern Reuver en Offenbeek zijn we gestart om in kaart te brengen hoe we diverse maatschappelijke en dienstverlenende functies in onderlinge samenhang een toekomstbestendige plek kunnen geven. Door de motie tijdens de begrotingsbehandeling is vast komen te staan dat De Schakel het gemeenschapshuis en accommodatie voor de vele verenigingen blijft, waarbij het vaste podium en een grote zaalfunctie worden behouden.

Programma 3 Fijn wonen en bedrijvig
De nieuwe Woonzorgvisie is in juli vastgesteld met de ambitie om de komende jaren 500 woningen toe te voegen. De inzet blijft om passende woningen voor onze bestaande én nieuwe inwoners te realiseren, samen met onze partners. We hebben tegelijkertijd doorgewerkt aan bestaande en nieuwe woningbouwontwikkelingen. Voor de huisvesting van urgent woningzoekenden realiseren we modulaire woningen.
Het proces om te komen tot een economische visie is gestart en in dat kader hebben we onder andere bij uw Raad en bij de ondernemers input opgehaald voor deze visie. De verdere uitwerking in acties specifiek voor Recreatie & Toerisme nemen we daarbij mee in de verdieping en uitvoering van de visie 'In het Spoor van de Draak'.
De economische visie en de woonzorgvisie vormen belangrijke bouwstenen voor de nieuwe Omgevingsvisie. De voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet verlopen volgens planning.
Voor wat betreft mobiliteit hebben we in de afgelopen periode de uitvoering van maatregelen van fase 1 van de aanpak vrachtverkeer voorbereid. Realisatie vindt nog dit jaar plaats. Op het gebied van duurzaamheid hebben we een Actieplan 2023-2026 vastgesteld, met daarin onze actuele koers op onze duurzaamheidsthema's.

Programma 4 Veilige en dienstverlenende gemeente
We hebben gewerkt vaan preventie, weerbaarheid, veiligheid en ondermijning in onze gemeente. Stuk voor stuk prioriteiten uit het nieuwe Integrale Veiligheidsplan. Zowel lokaal als regionaal werken we samen met onze inwoners op veiligheidscampagnes. We brengen momenteel de jeugdoverlast in kaart en houden deze in toom via extra inzet van straatcoaches.
Als gemeente bereiden we momenteel de Tweede Kamerverkiezingen voor. Dit was niet voorzien.

Financiën
Begrotingssaldo
In de onderstaande tabel geven we een overzicht van het meerjarige verloop van het begrotingssaldo als gevolg van de 2e bestuursrapportage. Voor alle jaren zien we een positief begrotingssaldo.

Bedragen x € 1.000

	2023	**2024**	**2025**	**2026**
Begrotingssaldo voor 2e berap	382	2	784	115
2e berap	724	54	116	46
Begrotingssaldo na 2e berap	1.106	56	900	161

Budgetoverheveling
In de onderstaande tabel geven we een overzicht van de budgetoverheveling van 2023 naar 2024 / 2025. In de betreffende programma's hebben we hierop een toelichting gegeven.

Bedragen x € 1.000

	Prog	Pag	Omschrijving budget + toelichting	Bedrag over-heveling	Waarvan uit reserve
1.	1	10	Aansluiting Premium Wandelroute	25	25
2.	3	32	Budget Omgevingsvisie, overheveling van 2023 naar 2025	150	150
3.	3	35	Trainee ABORG, overheveling van 2023 naar 2024	14	14
4.	3	30	Groen Beheer Plan	50	50
5.	4	42	Amendement Samen ontmoeten, samen beleven	10	0
6.	4	44	Toezichthouder Veiligheid, overheveling van 2023 naar 2024	70	70
7.	6	49	Vervanging applicatie grondgebied, overheveling van 2023 naar 2024	50	50
8.	6	49	Project I&A transitie en outsourcing naar de cloud, overheveling van 2023 naar 2024	450	350
			Totaal	819	709

Programma's

Programma 1: Beleven

Wat doen we?

Doel: Sport is voor iedereen toegankelijk en we dagen iedereen uit tot bewegen

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
207	-872

Subdoel: Samen fit door sport en bewegen

Begin 2020 is het sportbeleid vastgesteld. Met uw raad hebben we afgesproken dat we jaarlijks, na afloop van het kalenderjaar, rapporteren over relevante cijfers.

Het eerste thema binnen het sportbeleid is "samen fit door sport en bewegen". Binnen dit thema lopen op dit moment de projecten COOL (Coaching op Leefstijl), Samenwerking met kinderopvang (peuter4daagse) en de JGZ preventielijn (extra aandacht voor water drinken, groenten eten en bewegen tijdens de JGZ consulten).

We verkennen de aansluiting bij Keigezond Limburg (ketenaanpak kinderen met overgewicht). We onderzoeken samen met een lokale aanbieder de mogelijkheden voor een pilot Shape (bewezen effectieve interventie m.b.t. lekker en gezond in je vel zitten voor de jeugd) en we verkennen de verbreding van het beweegprogramma binnen COOL zodat dit ook toegankelijk wordt voor mensen zonder verwijzing van de huisarts.

Ter uitvoering van de motie ‘Elk kind een gezonde maaltijd op school’ is begin 2023 een verkenning gestart. Hiervoor is informatie verzameld over de mogelijkheden, de aard en omvang van de doelgroep en de financieringsmogelijkheden. Ook hebben er gesprekken plaatsgevonden met schoolbesturen op 1 februari 2023 en 18 april 2023 en is het organiseren van een inspiratiesessie LiFi (Limburg Fit) verkend. De scholen hebben aangegeven dat het concept van Gezonde basisschool van de toekomst en specifiek de gezonde lunch op inhoud passend lijkt, maar hebben de indruk dat op Beeselse schaal het aantal kinderen zonder lunch/ontbijt lijkt mee te vallen. Ook hebben zij geen signalen van kinderen waarbij gebrek aan ontbijt/lege lunchtrommel het leren in de weg staat.

Inmiddels zijn er concrete data verzameld, een aantal nieuwe directeuren gestart op het basisonderwijs en een aantal nieuwe beleidscollega’s binnen het team Welzijn. Deze punten gaven aanleiding om opnieuw met elkaar in gesprek te gaan. Dit overleg heeft op 25 oktober plaatsgevonden. Tijdens dit overleg is verkend op welke manier de gemeente de scholen zou kunnen ondersteunen op het gebied van gezondheid, zonder hen hierbij extra te belasten. Voorgesteld is om te onderzoeken om het schoolfruit aan te vullen voor alle schooldagen gedurende het hele schooljaar, hierbij zo mogelijk een combinatie te leggen met groenten en de toelevering lokaal te organiseren. Voor leerlingen bij wie scholen en bijvoorbeeld gezinscoaches signaleren dat er extra ondersteuning gewenst is op het gebied van ontbijt/lunch kan aanvullend onderzocht worden op welke wijze de gemeente hen individueel kan ondersteunen met bijvoorbeeld een wekelijkse ontbijtbox. De mogelijkheden, voorwaarden en kosten worden geïnventariseerd en besproken met de scholen tijdens het volgend directeurenoverleg.

De raad wordt geïnformeerd over het vervolg.

<u>Stelpost compensatieregeling energiekosten (voordeel € 210.000)</u>
In de begroting hebben we een stelpost van € 228.000 opgenomen ter compensatie van de hogere energiekosten van verenigingen en stichtingen. Tot nu toe is er alleen een aanvraag van de bibliotheek toegekend en er is nog een tweede aanvraag van een andere vereniging in behandeling. Van het totaal voor 2023 geraamde bedrag ramen we € 210.000 af.

Subdoel: Wij leren bewegen

In het sportbeleid is "Wij leren bewegen" het tweede thema. Binnen dit thema lopen op dit moment het Nijntje beweegdiploma en de talententoer. Verder zijn de vacatures voor de vakleerkracht bewegingsonderwijs primair onderwijs ingevuld. Hierdoor is er weer motorische screening op alle basisscholen en krijgen kinderen die minder goed scoren extra beweegaanbod. Verder gaan deze vakleerkrachten aan de slag met onder andere pauze spelen en kennismakingslessen door verenigingen in de school.

Combinatiefuncties (voordeel € 61.000, neutraal via Gemeentefonds, programma Algemene dekkingsmiddelen)
Tot en met 2022 kregen we vanuit het Gemeentefonds jaarlijks een bedrag van € 61.000 voor de regeling Combinatiefuncties. Met ingang van 2023 ontvangen we voor de combinatiefuncties geen bedrag meer via het Gemeentefonds maar via de nieuwe regeling Brede Spuk 2023-2026. Financieel hebben we de Brede Spuk al verwerkt via de 1e bestuursrapportage 2023. Het vervallen van het bedrag voor de oude regeling Combinatiefuncties is door het Rijk verwerkt in de meicirculaire 2023. De publicatie van de meicirculaire was te laat om deze nog te verwerken in de 1e bestuursrapportage 2023. Daarom ramen we dit bedrag nu alsnog af voor 2023. Meerjarig hebben we dit meegenomen in de begroting 2024-2027. Financieel is dit neutraal, tegenover het voordeel in dit programma staat een nadeel in het programma "Algemene Dekkingsmiddelen" omdat het gemeentefonds met eenzelfde bedrag wordt verlaagd. Binnen deze kaders financieren we de volgende functies:
1. vakleerkrachten bewegingsonderwijs,
2. buurtsportcoach SBBB,
3. buurtsportcoach COOL,
4. buurtsportcoach valpreventie,
5. verenigingsondersteuner,
6. muziekcoach.

Subdoel: Sport en Bewegen voor iedereen

"Sport en Bewegen voor iedereen" is het derde thema van het sportbeleid. Hiervoor werken we in de sportregio samen binnen Iedereen Kan Sporten (IKS). Verder werken we samen met het Jeugdfonds Sport & Cultuur Limburg en Stichting Leergeld.

Het jeugdfonds Sport en het jeugdfonds Cultuur zijn gefuseerd per 1 januari 2023. De nieuwe naam is Jeugdfonds Sport & Cultuur Limburg. Vanwege deze fusie hebben we in mei 2023 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend. Doel van het Jeugdfonds Sport & Cultuur Limburg is dat ieder kind, dat opgroeit in een financieel minder draagkrachtig gezin, kan sporten en/of aan cultuurbeoefening kan doen.

Subdoel: Ruimte voor sport en bewegen

"Ruimte voor sport en bewegen" is het vierde thema van het sportbeleid.

We hebben in juni 2023 een investeringssubsidie verleend aan TC Ruiver voor de aanleg van twee padelbanen. De banen zijn begin oktober geopend.

Gymzaal Offenbeek (nadeel € 50.000)
Op basis van de huidige onderhoudsplannen, zien we een tekort ontstaan in de onderhoudsvoorziening voor de gymzaal in Offenbeek. In 2023 vindt er daarom een extra storting in de voorziening plaats van € 50.000. Deze extra storting is nodig in verband met hogere onderhoudskosten in de afgelopen jaren en vanwege de extra kosten voor het dakonderhoud (inclusief dakisolatie).

Buitensportaccommodaties
Op sportpark Dijckerhof liggen de trainingsvelden van VV Reuver en de Grensschutters dicht bij elkaar. Bij beide verenigingen groeit het ledenaantal, waardoor ook steeds meer getraind wordt op dezelfde tijden. Daardoor onderzoeken we of de afscheiding tussen beide verenigingen nog aan de

veiligheidseisen voldoet. Indien dit niet zo is, dan moet de afscheiding met urgentie worden vervangen. Binnen het bestaande budget Sport resteert nog € 12.000, wat we hiervoor willen aanwenden, eventueel aangevuld met gelden uit het groenbudget (hekwerken en afrasteringen). We hopen in het vierde kwartaal van 2023 duidelijkheid te krijgen over de kosten en indien er aanpassingen nodig zijn streven we ernaar die ook nog in 2023 uit te voeren.

Subdoel: Samen met verenigingen en sportaanbieders

Het vijfde thema in het sportbeleid is "Samen met verenigingen en sportaanbieders". De tweede sportakkoordavond van 2023 is in oktober. We bespreken dan met verenigingen waar we in 2024 op focussen en we gaan aan de slag met de workshop "meer sponsors met minder moeite, het kan!" door Peter van Baak. (Peter van Baak verzorgt workshops voor gemeenten en sportbonden).

Op 28 juni heeft de inspiratiebijeenkomst Veilig Verenigingsklimaat plaatsgevonden. Er waren 10 verenigingen aanwezig. De avond is begeleid door een expert sociale veiligheid van NOC*NSF. Verenigingen hebben aangegeven dat zij de avond waardevol vonden en dat zij op basis hiervan verder aan de slag kunnen binnen de eigen vereniging. We hebben contactgegevens gedeeld van partijen waar verenigingen terecht kunnen als ze tegen vragen aanlopen. Tot slot hebben we afgesproken dat we dit thema jaarlijks tijdens de sportakkoordavond van februari laten terugkomen.

Om invulling te geven aan de motie 'wegwijs maken pensioengerechtigden in vrijwilligerswerk' hebben we samen met twee sportverenigingen, een culturele vereniging en een ouderenvereniging gesproken over deze motie. Mede op basis hiervan zijn we gekomen tot de volgende koers:

- We verbeteren de sociale kaart. Dit is gestart. De sociale kaart is te vinden op www.socialekaartbeesel.nl;
- We stellen een verenigingsondersteuner aan (start 1 oktober 2023);
- We schrijven jaarlijks een brief naar pensioengerechtigden. We informeren hen over de sociale kaart en de contactgegevens van de verenigingsondersteuner. Deze verenigingsondersteuner kan de verbinding tussen inwoner en vereniging leggen;
- De verenigingsondersteuner zal o.a. jaarlijks een markt organiseren waar verenigingen zich kunnen presenteren aan potentiële leden en vrijwilligers (evt. gecombineerd met de gezondheidsmarkt).

We zijn in maart 2023 gestart met fase 1 van de herijking van het subsidiebeleid voor alle verenigingen. De beleidsnota's Gezondheid/Wmo, Lokaal Jeugdbeleid en Sport en cultuur vormen hiervoor het kader.
In oktober heeft de gemeenteraad een besluit genomen over het procesvoorstel voor de verdere herijking van het subsidiebeleid. De herijking zal in de periode oktober 2023 - juni 2024 plaatsvinden.

Subdoel: Sport en evenementen

Het laatste thema van het sportbeleid is "Sport en evenementen". Onze buurtsportcoaches waren betrokken bij het inwonersinitiatief 'De Gezondheidsmarkt'. Dit evenement heeft plaatsgevonden in augustus 2023. Een goed bezocht en mooi initiatief waar verenigingen, organisaties en ondernemers hun krachten gebundeld hebben. Zij hebben aan de gemeenschap laten zien welk waardevol aanbod er is als het gaat om positieve gezondheid.

Familie evenement (voordeel € 25.000)
Sinds 2021 organiseert stichting Ultimate Warrior de Obstacle Run op Drakenrijk. Nadat uw raad de wens heeft uitgesproken voor een familie evenement, zijn we met deze stichting in gesprek gegaan. We zien mogelijkheden om deze Obstacle Run te laten uitgroeien tot familie evenement. Hiervoor is het wel nodig dat het evenement meer aanhaking krijgt bij de lokale gemeenschap. Dit vergt een goede voorbereiding en zijn hierover in gesprek met de organisator. We koersen daarom op een eerste editie in 2024. Het bedrag van € 25.000 voor 2023 ramen we af.

Doel: Cultureel is veel te beleven en cultuur is toegankelijk voor iedereen

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
47	-395

Subdoel: Het culturele veld en onze inwoners zijn actief betrokken bij de uitvoering en deelname aan Kunst, Cultuur & Erfgoed in onze gemeente/gemeenschap

De gemeenteraad heeft in juli ingestemd met de cultuurnota 2023 – 2026. In de nota zijn vier hoofddoelen benoemd die we de komende jaren willen bereiken.

Het culturele veld en onze inwoners betrekken we o.a. door actieve inzet van de cultuurmakelaar. Deze persoon legt verbindingen, koppelt initiatieven aan elkaar en is de spin in het web als gaat om culturele activiteiten en ideeën. De voorbereidingen voor de werving en selectie zijn gestart, zodat de cultuurmakelaar per 1/1/2024 van start kan gaan.

De leerlingen van Trommel- en Fluiterkorps St. Barbara, Muziekvereniging KlanQ Beesel en Philharmonisch Gezelschap Reuver maken sinds maart 2018 samen muziek onder de naam Forza! Dit muziekonderwijs werd tot voor kort uitgevoerd door The Rock Station. Met de beëindiging van deze samenwerking, wordt voor de basisopleiding nu gebruik gemaakt van muziekddocenten van de ECI cultuurfabriek, die deze lessen verzorgen in de Schakel.

Regeling Talentontwikkeling (nadeel € 25.000, neutraal via reserve)
‘De gemeente Beesel vindt het belangrijk om talentontwikkeling op het gebied van cultuur en muziek te stimuleren. De talentenband Greasy Grips is voortgekomen uit het traject van Young Talent on Stage; een gesubsidieerd project onder begeleiding van The Rock Station. Het doel binnen dit traject is om getalenteerde jeugd uit de gemeente Beesel een kans te geven kennis en ervaring op te doen in de muziekindustrie, met een band als eindproduct. Inmiddels heeft de talentenband meerdere optredens achter de rug tijdens de Offenbek Lazy Sunday, het KROÊT fest Beesel en Summer Jam festival Venlo. Na een positieve evaluatie is fase 1 van het traject nu afgerond, welke duurde tot 01-08-2023. Op basis van de subsidieregeling Talentontwikkeling Cultuur en Muziek ontvangt The Rock Station een subsidie van € 25.000 voor dit project. Dit bedrag dekken we uit de reserve Gemeenschapsinitiatieven.

Op dit moment wordt een vervolgtraject verkend, waarbij een duurzame toekomstvisie voor de band centraal staat.’

Subdoel: We bevorderen de beleving van erfgoed in projecten en stimuleren het behoud ervan

Het vaststellen van de cultuurnota door de raad was de aftrap naar het aanbestedingstraject voor de inhuur van een extern bureau dat ons begeleidt in het opstellen van de landschappelijke waardenkaart. Op deze kaart leggen we o.a. aardkundige, cultuurhistorische, stedenbouwkundige en archeologische elementen vast en waarderen deze. Deze kaart gebruiken we als bouwsteen voor de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. We voeren drie keer per jaar overleg met de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal. Bij dit overleg sluiten de beleidsterreinen Recreatie & Toerisme, Cultuur en Monumenten & Archeologie aan. Zo signaleren we de eventuele koppelkansen en verbinding met andere beleidsvelden en gemeenschapsinitiatieven.

Op zaterdag 9 september 2023 heeft de gemeente Beesel wederom deelgenomen aan de landelijke Open Monumentendag met als thema 'Levend erfgoed'. We hebben die dag ca. 300 geïnteresseerden verwelkomd.

Subdoel: We versterken onze unieke cultuur en stimuleren onze onderlinge samenwerking

Onze unieke cultuur hebben we afgelopen periode versterkt door bijvoorbeeld activiteiten van onze muziekcoach. Zij heeft aandacht voor de Limburgse taal in haar lesprogramma opgenomen en uitgebreid naar nieuwe doelgroepen.

Doel: We zijn aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
47	-220

Subdoel: We bevorderen de beleving van de ligging aan de Maas

De bevordering van de beleving van de ligging aan de Maas krijgt vorm en invulling middels de uitwerking van de Groene Loper. De Groene Loper verbindt het recreëren aan de Maas met het recreëren in de natuur(bos)gebieden aan de grens met Duitsland. Een verdere beschrijving hierover is in programma 3 opgenomen. Ook door middel van een horecapunt aan het veer willen we de beleving van de ligging aan de Maas bevorderen.

Horeca aan het maasveer:
Uit een eerste verkennend onderzoek door de gemeente is gebleken dat seizoensgebonden horeca aan het maasveer onder voorwaarden mogelijk is. Meerdere ondernemers hebben interesse getoond waarvan één ondernemer een concreet plan heeft ingediend. De realisatie hiervan is mede afhankelijk van de inhoudelijke onderbouwing, de procedures voor vergunningverlening en verhuur van de grond, alsmede de noodzakelijke toestemmingen van de Provincie en Rijkswaterstaat.
De inzet is om bij start van het voorjaar/zomerseizoen van volgend jaar horeca aan het maasveer te hebben gerealiseerd.

<u>Premium Wandelroute (voordeel € 25.000, neutraal via investeringsreserve)</u>
De gemeente Beesel ontwikkelt samen met het Grenspark Maas Swalm Nette grensoverschrijdende Premium wandel- en fietspaden (de Water Wandel Wereld routes) die erg in trek zijn bij recreanten. De ontwikkeling van dit project had in eerste instantie vertraging opgelopen als gevolg van corona. Ook dienden alternatieve routeopties te worden onderzocht wegens de niet stabiele Maasoevers. Inmiddels is de routestructuur goedgekeurd en zal de realisatie binnen de beschikbare middelen naar verwachting in Q1 van 2024 plaatsvinden.
De middelen voor de wandelroute worden hiermee overgeheveld naar 2024. In verband met de dekking vanuit de reserve is dit neutraal voor de gemeentelijke exploitatiebegroting.

Subdoel: We bevorderen de toeristische beleving van de gemeente

De bevordering van de toeristische beleving van de gemeente krijgt enerzijds vorm en invulling door onze regionale samenwerking op het 'actieprogramma recreatie en toerisme' waarbij we inzetten op de verdere (kwalitatieve) doorontwikkeling van regionale en lokale dag- en verblijfsrecreatie op diverse actielijnen en anderzijds op de ontwikkeling en uitvoering van diverse lokale projecten waaronder de Groene Loper, de TOP's en de ontwikkeling van Drakenrijk en de diverse themaroutes.

<u>Verdieping en uitvoering Visie 'In het Spoor van de Draak'</u>
De nadere uitwerking van de visie 'In het Spoor van de Draak' zal in 2024 plaatsvinden en is volgend op de uitwerking van het 'programma Draak' waarin de uitbreiding van Drakenrijk, de ontwikkeling van de ECR drakenroute als ook het Draaksteken centraal staan.
Ook zal in 2024 de Groene Loper als nieuwe (groene) belevingsroute tussen de Maas en het natuurgebied aan de grens vorm krijgen. Daardoor zullen er aanpassingen plaatsvinden in de fysieke ruimte (zoals bij de grensovergang de Witte Stein) die beogen meer kwaliteit en beleving toe te voegen. We verkennen ook met de gemeente Brüggen de mogelijkheden.

De uitwerking van de visie zal in ieder geval in samenhang worden gebracht met al deze ontwikkelingen ten behoeve van de verdere versterking van de toeristische beleving van onze gemeente.
Tenslotte ontwikkelen we in 2024 ook nieuwe thema- routes.
Inmiddels is de "kleiroute" als nieuwe themaroute gerealiseerd. Dit is het begin van de verdere verdieping op de cultuurhistorie rondom het klei- en keramiekverleden die zo kenmerkend is voor deze streek. Ook vindt er momenteel onderzoek plaats op welke wijze het keramiekverleden als 'toeristische beleving' nadrukkelijker tot uiting kan worden gebracht.

Toeristische Overstap Punten (TOP's)
In de gemeente Beesel worden tenminste 2 Toeristische Overstap Punten gerealiseerd. Bij de Witte Stein en in kern Beesel. Met het aanbrengen van TOP's op deze locaties benadrukken we dat er op die locaties sprake is van een toeristische hotspot met bijbehorende toeristische voorzieningen. Een belangrijke voorwaarde voor de realisering van de TOP is de samenwerking met de ondernemers ter plekke. Inmiddels is het aanbestedingsproces voor het promoten en vermarkten van de TOP's beëindigd en bevinden we ons in de fase waarin een plannen wordt gemaakt om te komen tot een regionale campagne start-up en implementatie voor alle TOP's in de regio.

Programma (Sint Joris en de) Draak (voordeel € 65.000, neutraal via ambitiebudget)
Zie hiervoor de paragraaf Programmabureau.

Subdoel: We bevorderen de wisselwerking tussen groen en recreatie

Met de Groene Loper verbinden we het recreëren aan de Maas met het recreëren bij de natuur(bos)gebieden aan de grens met Duitsland. Zie hiervoor de tekst onder subdoel 'We bevorderen de beleving van de ligging aan de Maas'.

Subdoel: We positioneren het immateriële erfgoed op Europees niveau, vermarkten dit en zetten zo niet alleen Beesel, maar ook Noord-Limburg op de Europese kaart

We geven hieraan invulling voor middel van St. Joris en de Draak. Voor de voortgang met betrekking tot dit subdoel verwijzen we u naar de paragraaf Programmabureau.

Subdoel: We promoten onze regio

Met de vaststelling in 2023 van het regionaal herijkte actieprogramma toerisme en recreatie Noord Limburg is het vervolg ingeluid voor de uitvoering op de diverse actielijnen die beogen toerisme op zowel lokaal als regionaal niveau nog verder te stimuleren en door te ontwikkelen. In 2024 zal met actielijn 5 (Regiomarketing) de focus gelegd worden op de oprichting van een nieuw Marketing Platform voor toerisme van Noord Limburg. Met actielijn 4 (Crossovers) gaan we als regiotrekker actief onderzoeken welke verbindingen gelegd kunnen worden tussen toerisme en andere (bedrijfs-)branches met het doel dat deze elkaar kunnen stimuleren en versterken of zelfs kunnen leiden tot nieuwe combinaties. Inmiddels is ook gestart met het uitvoeringsprogramma dagrecreatie (actielijn 2) dat ook lokaal zal focussen op kansen en ontwikkelingen op het dag-recreatief aanbod. Verder zijn wij aangesloten bij het onderzoek in de Regio naar een Datahub.

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Beleven	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
Sport	**1.350**	**-207**	**1.142**
Cultuur	**477**	**-47**	**430**
Actief en levendig	**267**	**-47**	**221**
Totaal lasten	**2.094**	**-301**	**1.793**
Baten			
Sport	**271**	**0**	**271**
Cultuur	**35**	**0**	**35**
Actief en levendig	**1**	**0**	**1**
Totaal Baten	**307**	**0**	**307**
Geraamd Resultaat	**-1.788**	**301**	**-1.487**

Personeel: formatie en inhuur programma 1

Personeel (P) formatie (nadeel € 27.000 neutraal via P-budget uit diverse programma's)
Het effect van de huidige zeer dynamische arbeidsmarkt is ook te zien binnen onze gemeente. Er zijn in 2023 veel mutaties geweest. Hierdoor is binnen alle programma's sprake geweest van een financiële beweging van P-budget (formatie) naar inhuur om de tijdelijke tekorten te kunnen overbruggen. Ondanks dat inhuur vaak een duurdere optie is, is het gelukt om alles binnen regulier budget (P-budget, stelposten en beleidsbudget) te dekken.

In programma 1 zijn de kosten gestegen door wisseling van medewerkers en de start van de verenigingsondersteuner. De kosten zijn gedekt uit regulier P-budget uit overige programma's.

Samenvatting financiële mutaties > € 25.000 binnen programma 1 'Beleven':

- Vervallen Family Event 2023: € 25.000 voordeel;
- Regeling Energiecompensatie: € 210.000 voordeel;
- Extra storting onderhoudsvoorziening gymzaal Offenbeek: € 50.000 nadeel;
- Combinatiefuncties: € 61.000 voordeel, neutraal door korting Gemeentefonds;
- Regeling Talentontwikkeling: € 25.000 nadeel, neutraal via reserve;
- Sint Joris en de Draak: € 65.000 voordeel, neutraal via ambitiebudget;
- Premium wandelroute: € 25.000 voordeel, neutraal via reserve;
- Formatie: € 27.000 nadeel, gedekt uit P-budget.

Het resterende verschil bestaat uit diverse afwijkingen kleiner dan € 25.000.

Investeringen programma 1

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	Begroting	Wijziging	Totaal	Reden wijziging
Zonnepanelen gymzaal Offenbeek	40,0	-40,0	-	Doorschuiving naar 2024 cf. begroting 2024
Investeringssubsidie VV Reuver 2022 Duurzaamheid	7,3	4,6	11,9	Hogere subsidie ivm meerkosten
Investeringssubsidie Turnclub Hercules	6,3	-	6,3	
Investeringssubsidie renovatie Het Anker Jong Nederland	25,0	-	25,0	
Investeringssubsidie Padelbaan TC Ruiver	-	49,0	49,0	Subsidie toegekend in 2023
Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.				

Zonnepanelen gymzaal Offenbeek
(Totale geraamde investering bedraagt € 40.000 + activering uren € 2.250 = € 42.250)
Zoals ook was opgenomen in begroting 2024, schuiven we de oorspronkelijk voor 2023 geplande werkzaamheden door naar 2024. Dit betekent ook dat we het beschikbaar gestelde krediet voor het plaatsen van zonnepanelen op het dak van gymzaal Offenbeek doorschuiven naar 2024. Inmiddels is duidelijk dat we zijn uitgeloot voor de DUMAVA subsidie. We bekijken de consequenties hiervan en bekijken hoe we toch uitvoering kunnen geven aan dit project. In de bestuursrapportage 2024 nemen we dit op.

Investeringssubsidie VV Reuver Duurzaamheid
(Van de totale investeringssubsidie ad € 33.744, is in 2023 begroot: € 11.908)
In juni 2022 hebben wij aan v.v. Reuver een investeringssubsidie verleend van ca. € 29.114 voor de realisatie van 4 warmtepompen, ledverlichting in het gehele gebouw, bewegingssensoren in de kleedlokalen en herstel van de waterleiding. Bij de subsidieverlening hebben we 75 % van dit bedrag uitbetaald. In juli 2023 hebben we de subsidie definitief vastgesteld op € 33.744. Dit is € 4.630 meer dan het oorspronkelijke bedrag. Dit hogere bedrag heeft te maken met onvoorzienbare meerkosten.

Investeringssubsidie Turnclub Hercules
(Van de totale investeringssubsidie ad € 25.373 + activering uren € 1.760 = € 27.133,
is in 2023 begroot: € 6.343)
In juli 2021 hebben wij aan SV Hercules 03 een investeringssubsidie verstrekt van ca. € 25.000 voor aanschaf van materialen en compensatie van waterschade. Bij de subsidieverlening hebben wij 75 % van dit bedrag betaald. De resterende 25 % betalen we uit bij de subsidie vaststelling. Wij verwachten deze vaststelling in 2023. Door corona en andere investeringen, hebben de investeringen in de materialen wat langer op zich laten wachten.

Investeringssubsidie renovatie Het Anker Jong Nederland
(Van de totale investering ad € 100.000 + activering uren € 2.640 = € 102.640,
is in 2023 begroot: € 25.000)
In mei 2022 hebben wij een investeringssubsidie van € 100.000 verleend aan stichting ’t Anker voor de renovatie van het Anker. Bij de subsidieverlening in 2022 hebben wij 75 % van dit bedrag uitbetaald. In september 2023 hebben we de subsidie definitief vastgesteld en de laatste 25 % van de subsidie betaald.

Investeringssubsidie Padelbaan TC Ruiver
(Totale geraamde investeringsubsidie bedraagt € 49.167)
We hebben in juni 2023 een investeringssubsidie van € 49.167 (1/3 van de kosten) verleend aan TC Ruiver voor de aanleg van 2 padelbanen. De banen zijn begin oktober geopend.

Programma 2: Samenkracht

Wat doen we?

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA akkoord) is een akkoord tussen VNG, VWS, Zorgverzekeraars en GGD Nederland. Doel van dit akkoord is het geven van een boost aan preventie en het verminderen van druk op de zorg. Het akkoord bevat afspraken over het terugdringen van gezondheidsachterstanden, gezond ouder worden, een gezonde fysieke omgeving, een gezonde leefstijl, het versterken van de sociale basis en het versterken van de weerbaarheid en mentale gezondheid.
Aan dit akkoord is een brede Rijksuitkering (Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis, oftewel Brede SPUK) gekoppeld. Gemeenten die in de aanvraagperiode (2024-2026) gebruik maken van één of meer onderdelen van deze regeling moeten een integraal plan van aanpak opstellen en indienen voor de periode 2024-2026. De gemeente Beesel heeft een integraal plan ingediend op alle onderdelen van het GALA akkoord. Het plan van aanpak GALA gemeente Beesel is ingediend en goedgekeurd. We informeren de gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2024 over dit plan.

Integraal Zorg Akkoord (IZA)
Met de zorgverzekeraar en zorgpartners werken we op regionaal niveau (Noord en Midden Limburg) aan het IZA. Aan de hand van het opgestelde regiobeeld stellen we met samenwerkingspartners een regioplan op dat de basis vormt voor transformatieplannen.

Doel: Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/ leven en met veranderingen tegenslag en uitdagingen omgaan

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
-1	-596

Subdoel: Inwoners zijn in staat om met stress en tegenslagen om te gaan

Om de veerkracht van onze inwoners te vergroten, richten we ons op het individu en de sociale omgeving. Het welzijnswerk speelt op beide onderdelen een belangrijke rol. In 2023 zetten we onze welzijnsorganisatie in voor ondersteuning op het gebied van verlies en rouw, geld en werk, relaties, ruzie en geweld of niet lekker in je vel zitten. Deze ondersteuning wordt zowel collectief (in groepsverband) als individueel aangeboden (maatschappelijk werk).

Het welzijnswerk zet zich in op de volgende doelen uit dit programma: veerkracht, mentale gezondheid, sociaal economisch status en sociale leefomgeving. Het welzijnswerk heeft twee specifieke taken:
- het versterken van burgerkracht en de zelfredzame samenleving;
- bieden van laagdrempelige, kortdurende ondersteuning.

Het college heeft een principebesluit genomen om het welzijnswerk voor de periode 1 januari 2024 tot en met 31 december 2027 te laten uitvoeren door Synthese op basis van een subsidierelatie. De gemeenteraad is in juni 2023 met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over dit besluit en het proces voor de totstandkoming van de nieuwe overeenkomst. We informeren de gemeenteraad zodra besluitvorming heeft plaatsgevonden. Als besluitvorming over extra budget nodig is, komen we hiervoor separaat terug bij de gemeenteraad.

Welzijn op recept is een interventie binnen het regionale project 'Burgerparticipatie en Positieve Gezondheid in de huisartsenzorg'. Patiënten met niet-medische vragen worden gekoppeld aan activiteiten (burgerinitiatieven en anderen laagdrempelige voorzieningen). Het doel is dat alle

huisartsenpraktijken in onze gemeente gaan deelnemen. Momenteel is Welzijn op Recept in twee praktijken geïmplementeerd. De projectperiode is verlengd tot en met de eerste helft van 2024. Regionaal en lokaal voeren we gesprekken om Welzijn op Recept duurzaam te borgen.

Subdoel: Oplossingen worden zoveel mogelijk in het eigen netwerk gezocht

We helpen sterke kernen en netwerken te creëren, zodat inwoners fijn en veilig kunnen wonen en de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid vergroot. Op deze manier kunnen inwoners samen met hun netwerk zoveel mogelijk hun leven leiden en regie houden en is gespecialiseerde ondersteuning lang niet altijd noodzakelijk.

Samen met PSW en De Zorggroep is de postercampagne 'Doe jij ook mee?' gestart. Voor de komende tijd zetten we in op meer (naams)bekendheid van vrijwilligerszorg, onder meer met een nieuwe naam: Thuisvrijwilliger Beesel. Daarnaast onderzoeken we samen met partners hoe we nieuwe vrijwilligers beter kunnen bereiken. Op dit moment is het aantal vrijwilligers stabiel.

Subdoel: Kinderen ontwikkelen zich optimaal binnen de eigen mogelijkheden

We dragen bij aan een positief opvoedklimaat en zorgen dat je in Beesel ontspannen, met plezier en gezond kunt opvoeden en opgroeien. We gaan voor een onbezorgde, gezonde en kansrijke start vanuit een stabiele en veilige situatie (in de buurt, (voor)school), (sport)club, jeugdvereniging of ander laagdrempelig initiatief. Hiervoor leren jeugdigen zich veerkrachtig te ontwikkelen en kunnen zo goed mogelijk meedoen in de samenleving. Als uitdagingen voor jeugdigen en hun opvoeders even te groot zijn om zelf, of samen met hun naaste op te pakken bieden we professionele ondersteuning, gericht op vroegtijdige interventies, op maat en dichtbij de jeugdige.

Dit doen we door het lokale jeugdbeleid 2023-2026 te vertalen naar een uitvoeringsagenda op jaar niveau, het inventariseren van het preventief aanbod dat ondersteunend is aan onbezorgd, gezond en kansrijk opgroeien en opvoeden. En het maken van de opzet voor de communicatie campagne van het gezinscoachteam om drempels te verlagen en zichtbaarheid te vergroten.

De Inspectie van het Onderwijs heeft in 2020 en 2021 onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van corona voor het onderwijs. Hieruit bleek dat leerlingen door de coronacrisis vertraging hebben oplopen. De problemen zijn zo dringend dat het kabinet in februari 2021 het Nationaal Programma Onderwijs heeft aangekondigd. Dit programma is bedoeld om vertragingen in te halen. Met het gemeentelijk budget NPO kunnen gemeenten scholen ondersteunen bij de aanpak van coronavertragingen gedurende schooljaren 2021-2022 tot en met 2024-2025. Het college heeft in september het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) Beesel vastgesteld. De raad is hierover met een raadinformatiebrief geïnformeerd.

In Beesel willen wij achterstanden bij de start van het onderwijs voorkomen door het stimuleren van de deelname van kinderen aan voor- en vroegschoolse educatie (vve), taalonderwijs en de relatie tussen opvang en onderwijs te versterken. Dit doen we op basis van het Gemeentelijke Onderwijs Achterstanden Beleid (GOAB). Het GOAB-beleid voor de periode 2023-2026 ligt in december ter besluitvorming voor aan de raad. De in het plan voor 2023 opgenomen activiteiten zijn in 2023 allemaal uitgevoerd.

<u>Kansrijke Start (nadeel 2023-2026 € 96.231, neutraal via reserve)</u>
De gemeente Beesel investeert in de periode 2023-2026 in de lokale coalitie van kansrijke start in Beesel vanuit de overtuiging dat ieder kind de best mogelijke start van zijn/haar leven verdient. De raad is hierover in oktober middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd.
Ouders zijn cruciaal bij het geven van een goede start aan hun kind. Door (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie beter te ondersteunen bij het ouderschap en te investeren in een goede start voor elk kind, bouwen we aan het fundament van gezondere generaties, waarin meer gelijkheid is, waar iedereen zijn/haar talenten kan ontwikkelen en iedereen de kans krijgt op een gezond en gelukkig leven.

Op Noord- en Midden-Limburg schaal draait het programma kansrijke start al sinds 2021 en maakt de gemeente Beesel, door middel van een samenwerkingsovereenkomst, onderdeel uit van de

samenwerking waarbij gebruik wordt gemaakt van reeds bestaande overlegstructuren en ingezet wordt op een 5 tal succesvolle interventies.

Kosten Kansrijke Start

	2023	2024	2025	2026	Totaal
Kosten					
Kosten Kansrijke Start	11.000	73.335	70.560	60.000	214.894
Dekking					
Brede SPUK (diverse thema's)	11.000	25.637	23.233	26.795	86.664
SPUK Nationaal Programma Onderwijs	0	16.000	16.000	0	32.000
Totale dekking vanuit SPUKs	**11.000**	**41.637**	**39.233**	**26.795**	**118.664**
Verschil kosten - dekkking	0	-31.699	-31.327	-33.205	-96.231
Inzet Reserve Transformatie Wmo, Jeugd en P-wet	**0**	**31.699**	**31.327**	**33.205**	**96.231**

De totale kosten voor Kansrijke Start bedragen over de periode 2023-2026 in totaal € 214.894
Hiervan kunnen we een deel (€ 118.664) dekken vanuit de Brede Spuk 2023-2026 en de SPUK NPO. Vanuit de Brede SPUK krijgen we middelen voor een aantal thema's waaronder Kansrijke Start en Gezondheidsachterstanden. Hiervan zetten we € 86.664 in ter dekking van een deel van de kosten van het programma Kansrijke Start. Vanuit de SPUK Regeling Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zetten we nog een bedrag van € 32.000 in voor Kansrijke Start. Ook dit past binnen de kaders van de betreffende regeling.
Het verschil tussen de totaal geraamde kosten en de beschikbare budgetten ter dekking van deze kosten bedraagt over de totale planperiode 2023-2026 € 96.231. Dit bedrag kunnen we dekken uit de reserve Transformatie Wmo, Jeugd en Participatiewet. Het doel van deze reserve is dekking van de kosten voor projecten en initiatieven waarmee we de transformatie van Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet verder vorm geven. Het inzetten van deze reserve voor Kansrijke Start past binnen de doelstelling van deze reserve. Het project kansrijke start Beesel draagt namelijk bij aan het vroegtijdig en preventief inzetten van initiatieven om kinderen en ouders de beste start mogelijk te bieden en ook op deze manier de inzet van dure maatwerkvoorzieningen in de toekomst te voorkomen.

Doel: Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
0	-46

Subdoel: Dalen overgewicht/ roken/ middelengebruik

We volgen de lijn van het nationaal preventieakkoord en willen het aantal volwassen en jeugdigen met overgewicht/dat rookt laten dalen. Het stimuleren van gezond gedrag doen we door de gezonde keuze gemakkelijk en vanzelfsprekend te maken.

Samen met de regio werken we aan het rookvrij maken van locaties en evenementen en we werken samen als het gaat om communicatie. Voor stoptober is er een communicatieplan gemaakt dat wordt geïmplementeerd door alle gemeenten in Noord Limburg.

Met betrekking tot overgewicht verkennen we:
1. de aansluiting bij Keigezond Limburg (ketenaanpak kinderen met overgewicht);
2. de mogelijkheden van een pilot Shape (bewezen effectieve interventie met betrekking tot lekker en gezond in je vel zitten voor de jeugd);
3. de verbreding van het beweegprogramma binnen COOL (zodat dit ook toegankelijk wordt voor mensen zonder verwijzing van de huisarts).

Doel: Mentale gezondheid: Inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
623	-5.120

Subdoel: Eenzaamheid: We willen eenzaamheid bespreekbaar maken en bewustzijn realiseren. We willen dat mensen die eenzaamheid ervaren de mogelijkheid krijgen om hulp te zoeken.

We zien landelijk een toename van eenzaamheid. In onze gemeente zien we een vergelijkbaar beeld. We willen passende ondersteuning voor mensen die eenzaamheid ervaren. Hiermee willen we bijdragen aan de afname van het aantal volwassenen dat zich eenzaam voelt.

Er is ondersteuning voor mensen die eenzaamheid ervaren. We hebben samen met synthese een plan van aanpak gemaakt voor bewustwording, signaleren en kennisdeling.

De gemeenten in Noord-Limburg hebben een opdracht verleend aan de Risk Factory voor de ontwikkeling van een nieuw scenario. Het scenario “Terug in de tijd” is erop gericht om senioren op een realistische en interactieve manier te laten beleven hoe een verlies ervaring kan resulteren in eenzaamheid en wat ze nu al kunnen doen om eenzaamheid in de toekomst te voorkomen. Dit scenario is in september 2023 geopend.

Eenzaamheid (voordeel € 20.000 overhevelen naar 2024)
In de begroting 2023 hebben we voor eenzaamheid incidenteel een bedrag van € 50.000 geraamd. Dit bedrag was een inschatting, de werkelijke kosten waren bij het opstellen van begroting 2023-2026 nog niet bekend. Daarnaast ontvangen we in 2023 via de Brede SPUK voor eenzaamheid in 2023 € 9.000. In totaal hebben we dus een bedrag beschikbaar van € 59.000. Op basis van de werkelijke kosten 2023 verwachten we in 2023 een bedrag van € 20.000 over te houden.
We stellen voor om het restantbudget over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor de hogere kosten van het welzijnswerk (eenzaamheid is hier een onderdeel van). De totale kosten voor het Welzijnswerk 2024 zijn nu nog niet bekend, maar het in de B2024-2027 geraamde bedrag is door de indexering van kosten onvoldoende. De hogere kosten voor het welzijnswerk vanaf 2025 nemen we mee bij het opstellen van de B2025-2028.

Subdoel: Dementievriendelijke samenleving: we willen een dementievriendelijke gemeenschap zijn, waarin begrip is voor mensen met dementie en zij zo lang mogelijk kunnen meedoen.

We zijn aangesloten bij de Nationale Dementiestrategie en willen werken aan een dementievriendelijke Beeselse samenleving, waarin mensen met dementie meetellen en meedoen, zodat mensen met dementie en hun naasten als waardevol lid van onze gemeenschap kunnen functioneren en ondersteuning en zorg kunnen ontvangen.

De werkgroep Beesel Dementievriendelijk heeft in 2023 de volgende activiteiten verzorgd: scholingsactiviteit inwoners, week van de dementie (met onder meer een vergeet met niet kook-activiteit), scholenactiviteit dementie op basisschool, danssalon. In Puik (20 en 27 september 2023) staat onder meer een verslag van de scholenactiviteit in het kader van de week van de dementie.

Subdoel: Mentale gezondheid: Maatwerkvoorzieningen met een focus op normaliseren en gericht op het versterken van eigen kracht en/of het netwerk van de inwoner

We richten ons op maatwerkvoorzieningen die bedoeld zijn voor een kleine groep inwoners die vastlopen in hun dagelijkse leven en hierdoor meerdere problemen ervaren op verschillende leefdomeinen, zoals wonen, financiën, regievoering. Deze maatwerkvoorzieningen zijn bedoeld om een inwoner op te vangen als deze (dreigend) dakloos wordt of een intensief traject nodig heeft, zowel voor behandeling als begeleiding. Deze ondersteuning stimuleert de zelfredzaamheid en meer het

netwerk van deze groep kwetsbare inwoners, waardoor zij de mogelijkheid krijgen om in de gemeenschap te wonen en participeren.

Er zijn op dit moment geen bijzonderheden te melden over de activiteiten onder dit subdoel.

Subdoel: Maatwerkvoorziening: Voorzieningen met een focus op normaliseren en gericht op het versterken van eigen kracht en/of het netwerk van de inwoner

Na afronding van het regionale project 'sturing en inkoop' zijn we vorig jaar gestart met de nieuwe maatwerkvoorzieningen Jeugd, Participatie en Wmo. De jaren 2022 en 2023 zijn overgangsjaren, waarbij we in gesprek gaan met inwoners om de ondersteuning om te zetten naar de nieuwe voorzieningen, de inkoop te evalueren en te herijken waar nodig. Daarnaast brengen we dit jaar het thema inkoop structureel onder bij het programma Vitaal en Gezond.

Er is een principe akkoord bereikt tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) over het financiële kader van de hervormingsagenda. De komende periode wordt aan de afronding van het inhoudelijk akkoord gewerkt meldt de VNG.

De eerder ingeboekte bezuiniging wordt met ingang van 2023-2025 bevroren, maar verdwijnt niet. In 2025 en 2028 geeft een deskundigencommissie een zwaarwegend advies omtrent mogelijke tekorten. We zijn aan de slag met de inhoudelijke doelstellingen vanuit de hervormingsagenda; deze zijn ook verwerkt in ons jeugdbeleid. Er ligt echter een grote opgave op kostenbeheersing en keuzes maken. Enkele risico's liggen ook buiten onze invloed. De ingeboekte besparingen laten we voor 2023 staan.

De Extra Rijksmaatregelen Jeugd betreft de besparingen op de jeugdzorg die het gevolg zijn van Rijksmaatregelen en waarvoor het Rijk garant staat. Dit hangt samen met de hervormingsagenda. Het rijk heeft aangegeven deze extra maatregelen in 2023 niet te kunnen oppakken en bevriest hiermee de besparing.

<u>Maatwerkvoorzieningen Jeugd (voordeel € 200.000)</u>
Kijkend naar de werkelijke kosten in het verleden en rekeninghoudend met de indexering door zorgaanbieders hebben we in de begroting 2023 een bedrag van € 4.182.000 geraamd voor de maatwerkvoorzieningen Jeugd. Daar is, in het kader van de hervormingsagenda, een taakstelling van € 300.000 op in mindering gebracht zodat er uiteindelijk voor 2023 een budget van € 3.882.000 beschikbaar is. We verwachten eind 2023 op het budget van € 3.882.000 nog ca. € 400.000 over te houden. Dit bedrag is gebaseerd op de werkelijke kosten tot nu toe en een extrapolatie van deze kosten naar het eind van het jaar. Het bedrag is een inschatting op basis van de kennis van nu en draagt een risico met zich mee ten aanzien van onvoorziene omstandigheden zoals externe verwijzers, tijdigheid van factureren of de vestiging van een multi-problem gezin met grote zorgvraag. We blijven monitoren en waar nodig tijdig ingrijpen volgens de kaders die meegegeven zijn in het herstelplan.
Vanwege de genoemde risico's kiezen we er niet voor om op dit moment het volledige ingeschatte restant budget (€ 400.000) af te ramen. We ramen nu € 200.000 af en laten een bedrag van € 200.000 staan.

<u>Jeugdbescherming (voordeel € 39.000)</u>
Het budget voor jeugdbescherming en jeugdreclassering is structureel opgehoogd (als gevolg van indexering en werkdrukverlaging) met het oog op een structureel effect ten gunste van de kwaliteit van de dienstverlening in de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Op basis van de Subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering 2023 Regio Noord stellen we de raming bij op basis van de in deze subsidieregeling opgenomen voorlopige bijdrage van gemeente Beesel. De definitieve afrekening over 2023 zal in het 1e kwartaal 2024 plaatsvinden en verwerken we via de jaarrekening 2023.

Doel: Lichamelijke gezondheid: In Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
-200	-2.744

Subdoel: Maatwerkvoorziening: inwoners ervaren zo weinig mogelijk fysieke beperkingen in het dagelijks leven?

We willen dat inwoners zo weinig mogelijk fysieke beperkingen ervaren in het dagelijks leven. Interventies om fysiek beperkingen te voorkomen, zoals valpreventie, dragen hieraan bij. Maar ook maatwerkvoorzieningen die fysieke beperkingen wegnemen zoals het taxivervoer van Omnibuzz of een scootmobiel.

In 2023 is de uitvoering van Stevig Staan (valpreventie Noord Limburg gestart). Binnen Stevig Staan krijgen mensen met een verhoogd valrisico de mogelijkheid deel te nemen aan de cursus In Balans of Vallen Verleden tijd. Aanvullend heeft judoclub Reuver, met subsidie van de gemeente, een aanbod voor mensen die net buiten de instroomcriteria vallen van deze interventies.

In maart is het traject in de kern Beesel gestart met een informatiebijeenkomst. Naar aanleiding daarvan hebben 13 mensen met een verhoogd valrisico deelgenomen aan de cursus in Balans (uitgevoerd door fysiotherapeuten). Verder hebben 17 mensen deelgenomen aan Zeker Bewegen (judoclub Reuver). Deze mensen zijn na afloop lid geworden van de judoclub om zo actief te kunnen blijven.

In augustus was de informatiebijeenkomst voor inwoners uit Reuver / Offenbeek. Naar aanleiding daarvan nemen 12 inwoners deel aan de cursus in Balans. Voor een aantal andere mensen, waarvoor in deze cursus geen ruimte meer was, wordt in samenwerking met fysiotherapeuten uit Belfeld een tweede en wellicht nog derde cursus gepland (in de gemeente Beesel). Aanvullend starten er vanuit Reuver / Offenbeek 3 groepen zeker Bewegen bij Judoclub Reuver. Er staan nog 30 mensen op de wachtlijst zeker bewegen. Voor hen start in het nieuwe jaar een cursus.

Subdoel: Mobiliteit vergroten.

Mobiliteit draagt bij aan de zelfredzaamheid van mensen. Het faciliteren van inwonersinitiatieven, algemene- en maatwerkvoorzieningen die bijdragen aan het vergroten van de mobiliteit is daarom belangrijk. Denk hierbij aan initiatieven die de toegankelijkheid verbeteren, vrijwilligersvervoer (Wensbus) en/of het organiseren van leerlingenvervoer.

In de aanloop naar het nieuwe schooljaar 2023-2024 zijn met alle ouders/verzorgers gesprekken gevoerd over het vervoer in het nieuwe schooljaar. Er is gekeken welke rol ouders zelf (deels) op zich kunnen pakken en welke zelfstandigheid de kinderen aankunnen. Daartoe is gestart met een nieuw programma 'de reiskoffer'. Kinderen worden hierin geoefend zelfstandig gebruik te maken van het openbaar vervoer. Gelet op hun kwetsbaarheid is altijd back-up beschikbaar. Bij de start van het schooljaar is een touringcar ingezet voor kinderen die onderwijs volgen op SBO de Lings in Tegelen. Begeleiding in de bus bleek noodzakelijk. Hierin is voorzien. Over de extra kosten die hieraan gekoppeld zijn, zijn de gesprekken met Munckhof momenteel lopende. Zie ook de RIB met betrekking tot leerlingenvervoer van 29 september 2023.

<u>Leerlingenvervoer (nadeel € 75.000)</u>
In de eerste bestuursrapportage 2023 hebben we al een bedrag van € 102.000 bij geraamd. Deze bijraming was enkel gebaseerd op de hoge NEA-index (13,7%) die binnen het taxivervoer geldt.

De werkelijke kosten voor het gebruik van leerlingenvervoer zijn lastig te bepalen. Dit heeft te maken met nieuw beleid wat we erop uitvoeren namelijk:

- De reiskoffer, leerlingen zelfstandiger maken in het reizen

- Ouders vaker laten reizen
- Inzet van onder andere touringcar

We zien in voorgaande jaren dat het inzetten van nieuw beleid binnen leerlingenvervoer tijd kost voor goede implementatie en ook een daadwerkelijk (financieel) effect. Hierbij is niet helpende dat ook externe effecten zoals de kostprijs ontwikkelingen rondom benzine kosten en het landelijke taxichauffeurs tekort voor veel frustratie bij ouders/inwoners zorgt. Maken we de doorrekening van de kosten nu, waarbij we rekening houden dat de financiële effecten van bovenstaande beleid nog nihil is dan hebben we een tekort van € 75.000, daarom ramen we deze nu nog aanvullend bij.

Hulp in het Huishouden (nadeel € 120.000)
We zien de kosten voor hulp in het huishouden de afgelopen jaren steeds verder oplopen. Redenen zijn meervoudig:

- Groeiende groep inwoners die gebruikt maakt van de voorziening hulp in het huishouden door;

- Dubbele vergrijzing, we hebben meer oudere inwoners en inwoners worden gemiddeld gezien ouder.
- Aanzuigende werking, inwoners betalen maar 19 € per maand sinds 2018 voor hulp in het huishouden, voorheen betaalde men naar inkomen.
- De kostprijs voor een uur hulp in de huishouding is met Sturing en Inkoop omhoog gegaan, hiernaast zijn er meer taken bij de hulpen neergelegd.
- De indexatie die in de begroting 2023 gebruikt is, is lager dan de definitieve OVA index. Deze index gebruiken we om onze kostprijzen reëel te houden. In de begroting is rekening gehouden met 3,72% als voorlopige OVA index, de definitieve OVA index is 4,94%.

Naar aanleiding van huidige bekende gegevens is de verwachting dat we een nadeel hebben van € 120.000.

Doel: Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
-284	-1.831

Subdoel: Armoede en schulden voorkomen: Voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie

Uitgangspunt is dat inwoners kunnen meedoen naar vermogen. Financiële zorgen kunnen bijdragen aan uitval op het werk of op school en kunnen leiden tot gezondheidsproblemen. We willen armoede en schulden zoveel mogelijk voorkomen en de financiële zelfredzaamheid en (arbeids)participatie stimuleren. Dit betekent dat we het huidige percentage uitstroom naar werk tenminste willen behouden. We zetten in op de bestrijding van armoede, door preventie en het bieden van inkomensondersteunende minimaregelingen.

In 2023 verstrekken we (evenals in 2022) in het kader van deze inkomensondersteunende minimaregelingen een eenmalige energietoeslag in verband met gestegen energiekosten. Zoals door het college in november 2023 vastgesteld sluiten we aan bij de in 2022 ingezette koers en hanteren als grens een bijstandsnorm van 120%. Wanneer er gedurende het uitvoeren van de regeling budgettair ruimte blijkt te zijn zullen we deze grens evenals in 2022 ophogen naar 130%.

De aflosperiode van nieuwe schuldregelingen in de Minnelijke schuldregeling natuurlijke personen (Msnp) is vanaf 1 juli 2023 verkort van 36 naar 18 maanden en geïntensiveerd wat betreft begeleiding. Vanaf 1 juli 2023 heeft dit geleid tot meer aanmeldingen voor deze regeling dan het eerste half jaar van 2023. In 2023 voeren we de toegenomen Msnp-trajecten binnen de bestaande ambtelijke capaciteit uit. We monitoren of de stijging in aanmeldingen zich doorzet richting 2024. Mogelijk leidt dit in 2024 tot een capaciteitsvraagstuk om de toegenomen aanmeldingen op te kunnen vangen.

In september 2023 is in samenwerking met de Voedselbank Midden Limburg het uitgiftepunt van de voedselbank in de Schakel te Reuver geopend. 35 deelnemers uit gemeente Beesel met een laag inkomen maken wekelijks gebruik van dit uitgiftepunt. Voor de uitvoering van het uitgiftepunt worden 6 tot 8 vrijwilligers ingezet.

Huishoudens met een laag inkomen worden ook in 2023 via de eenmalige energietoeslag 2023 gecompenseerd voor de (stijgende) energierekening. Hiervoor is op 4 oktober 2023 de Wet energietoeslag 2023 in werking getreden. Voor de uitvoering van deze wet heeft gemeente Beesel een beleidsregel vastgesteld, zodat het voor de inwoner duidelijk is aan welke voorwaarden voldaan dient te worden. Uiterlijk 31 december 2023 (of zoveel eerder als mogelijk) worden de ambtshalve toekenningen betaald. Vervolgens kunnen overige huishoudens een aanvraag indienen tot 1 juli 2024. Gemeente Beesel kan tot en met 31 augustus 2024 de eenmalige energietoeslag verstrekken en daarmee deze kwetsbare doelgroep financieel ondersteunen.

Sociale uitkeringen, Participatiewet / IOAW / IOAZ / LKS (nadeel € 188.000)
Vanaf 1 juli 2023 zijn maatregelen vanuit de wetswijziging Breed Offensief doorgevoerd die ervoor zorgen dat meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk geholpen worden of aan het werk blijven. Een van de maatregelen zorgt ervoor dat het voor een werkgever makkelijker is geworden om loonkostensubsidie (LKS) te verkrijgen voor een werknemer. We verwachten daarom een stijging van verstrekkingen op grond van LKS. Dit kan leiden tot een stijging van het uitgavenpatroon (looncompensatie voor inwoners met een lagere loonwaarde dan 100 %). Het aantal verstrekkingen op grond van LKS is toegenomen van in totaal 17 in 2022 naar 25 in september 2023.
De overige stijging wordt veroorzaakt door een stijging van het minimumloon per 1 januari en 1 juli 2023. De verwachting was dat dit volledig gecompenseerd zou worden. Nu de definitieve gebundelde uitkering (BUIG) bekend is gemaakt, blijkt de compensatie onvoldoende te zijn, omdat de compensatie net zoals de BUIG uitkering is gebaseerd op tijdvak 2021 (T - 2 jaar). In 2021 was het uitkeringsvolume lager.

TOZO (nadeel € 135.000)
De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) kent een terugbetalingsverplichting aan het Rijk van de aflossingen. Van de totale verstrekking van ongeveer € 195.000 is een gedeelte al afgedragen/voorzien. Het aanvullende bedrag van € 135.000 wordt alsnog aan de voorziening toegevoegd, zodat de aflossingsverplichting administratief juist is verwerkt.

Sociale werkvoorziening (Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid) (voordeel € 90.000)
Door een grotere uitstroom van Wsw-ers naar de WIA en door overlijden is het bedrag voor loonkosten gedaald.

Bijzondere bijstand (nadeel € 30.000, neutraal door gemeentefonds)
Via het gemeentefonds ontvangen we van het Rijk voor 2023 middelen (voor Beesel € 30.000) om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Deze middelen zijn ingezet voor de stijging van de bijzondere bijstand in 2023 in onze gemeente.

Budgetbeheer (nadeel € 35.000)
De beleidsnota Schulddienstverlening gemeente Beesel wordt in januari 2024 aangeboden aan de raad. Tot het besluit is genomen wordt het eerder begrootte inkomstenbedrag oftewel tarifering voor budgetbeheer verwijderd, omdat we in de lijn van voorgaande jaren ook in 2023 niets in rekening brengen bij de deelnemers van budgetbeheer.

Energiefixers (neutraal € 124.000)
We hebben van bedrag van ca. € 124.000 ontvangen als specifieke uitkering voor ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen. Denk hierbij aan de inzet van energieklussers die enerzijds bewust maken en anderzijds kleine maatregelen kunnen uitvoeren. In samenspraak met o.a. Nester gaan we hier werk van maken. De doorlooptijd is tot en met 2025.

Subdoel: Inburgering: Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1), in combinatie met een vorm van participatie (onderwijs, werk).

Meedoen naar vermogen betekent dat we nieuwkomers begeleiden om te integreren en activeren. We zijn ervan overtuigd dat tijd en energie investeren in mensen die nieuw zijn in onze gemeenschap bijdraagt aan het welbevinden van het gezin/de persoon in kwestie en zijn nieuwe omgeving. Hiervoor zetten we in op taalontwikkeling in combinatie met een passende vorm van participatie (onderwijs, werk, vrijwilligerswerk).

Vanwege de hogere taakstelling (38) in 2023 t.o.v 2022 (17) zien we een groei in het aantal statushouders. Op peildatum 1 oktober 2023 zijn er 7 statushoudersgezinnen in gemeente Beesel komen wonen, 13 volwassenen, 11 kinderen. Door het groeiende aantal statushouders in onze gemeente zien we ook een stijging wat betreft gezinshereniging. Dit zijn nareizigers die zich herenigen met hun gezin dat al in Beesel woonachtig is.

Een inburgeringstraject duurt maximaal 3 jaar. We hebben momenteel 22 statushouders die een inburgeringstraject volgen. Het werk in de uitvoering rondom de statushouders neemt hierdoor jaarlijks toe, zowel in de gemeentelijke organisatie (afdeling werk en inkomen) als bij netwerkpartners en in het onderwijs. De taakstelling voor 2024 is nog niet bekend, de verwachting is dat deze gelijk of hoger zal zijn dan de taakstelling 2023.

Opvang ontheemde Oekraïners (nadeel € 100.000, neutraal via reserve)
Wegens het gereed maken van de nieuwe opvanglocatie Mariastraat wordt er ongeveer € 100.000 minder toegevoegd aan de reserve. Met de recente opening van deze opvanglocatie, waar de bewoners van de voormalige opvanglocatie in Bösdael naar zijn overgeplaatst, houden we drie gemeentelijke opvanglocaties. We verwachten deze drie opvanglocaties in stand te kunnen houden en kijken waar mogelijk naar uitbreiding. De meeste Oekraïense ontheemden in onze gemeente verblijven hier inmiddels ruim een jaar en hebben zich (deels) geïntegreerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderwijs en werk. We zien, zeker bij de volwassenen, vooralsnog een lage behoefte aan deelname in bijvoorbeeld het verenigingsleven of andere sociaal maatschappelijke activiteiten.

Ten aanzien van het taal onderwijs voor de ontheemde kinderen in het basisonderwijs, zet de gemeente Beesel middels het nieuw vast te stellen gemeentelijk onderwijs achterstanden beleid (GOAB) 2023-2026 (besluitvorming in de raad van december 2023) in op flexibiliteit, behoud en borging van kwaliteit van het taalonderwijs. De kosten hiervoor worden budgetneutraal verwerkt op basis van de rijksmiddelen die de gemeente ontvangt vanuit de specifieke uitkering gemeentelijk onderwijs achterstanden beleid. Zie ook subdoel 'kinderen ontwikkelen zich optimaal binnen de eigen mogelijkheden'.

Opvang gerepatrieerden Soedan (nadeel € 25.000, neutraal via gemeentefonds)
Per 31 juli worden 27 gerepatrieerden (Nederlandse nationaliteit) uit Soedan opgevangen op vakantiepark De Lommerbergen. Hiervoor ontvangen we van het Rijk ongeveer € 100.000 (algemene dekkingsmiddelen). Dit wordt ten dele ingezet voor de personele werkzaamheden die hier voor de gemeente Beesel mee gepaard gaan. We staan aan de lat voor de 'basale behoefte' van deze inwoners. Denk hierbij aan dagbesteding, voorlichting of doorverwijzing bij inhoudelijke vragen over zorg of werk, maar ook onderwijs aan de minderjarigen die tot deze groep behoren. De uitgaven worden geraamd in programma 2 en bedragen vooralsnog € 25.000. Financiële ondersteuning (zoals leefgeld) loopt via de SVB.

Deze groep gerepatrieerde Soedanezen blijven zoals het er nu naar uitziet tot 1 december 2023 binnen onze gemeente en zullen daarna door het Rijk elders worden ondergebracht.

Doel: Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
-64	-837

Subdoel: Samen met verenigingen: Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen.

Het is belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Een toegankelijk verenigingsleven draagt hieraan bij. Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen. Inwoners mogen geen belemmeringen ervaren om aan het verenigingsleven te kunnen deelnemen en het aanbod sluit aan bij de vraag. Als verenigingen tegen knelpunten of uitdagingen aanlopen gaan we met hen in gesprek en zoeken we samen naar een passende oplossing. Indien nodig faciliteren we initiatieven. Soms doen we dit door middel van een subsidie, soms verbinden we verenigingen met elkaar of met een externe partner. Om zo samen te werken aan de uitdagingen waar zij voor staan.

In oktober heeft de gemeenteraad een besluit genomen over het procesvoorstel voor de verdere herijking van het subsidiebeleid. De herijking zal in de periode oktober 2023 - juni 2024 plaatsvinden.

Met de zorggroep, PSW, Nester en Synthese zijn we de samenwerking aangegaan om de gemeenschap rondom Bosdael vorm te geven en de wijk te evalueren van een wijk voor jong en oud naar een wijk waar je gelukkig en vitaal oud kunt leven. Hierin zijn we in verschillende werkgroepen aan de slag. Eind 2023/ begin 2024 evalueren we hoe we het project voortzetten.

In oktober hebben wij een waarderingsavond verzorgd voor de burgerhulpverleners uit de gemeente Beesel.

Subdoel: Minder mantelzorgers voelen zich overbelast: We willen dat mantelzorgers de zorg zo lang mogelijk kunnen volhouden en overbelasting van mantelzorgers voorkomen

Het Steunpunt Mantelzorg Beesel vormt de basisvoorziening en spilfunctie in de ondersteuning van mantelzorgers. We zetten in op een aanbod waarin ruimte is voor maatwerk en flexibiliteit en zo afgestemd op de behoeften van mantelzorgers. Met dit aanbod willen we ervoor zorgen dat het percentage overbelaste mantelzorgers niet verder stijgt en bij voorkeur verder daalt.

Het Steunpunt Mantelzorg Beesel werkt aan de hand van een jaarlijks uitvoeringsplan. Dit maakt onderdeel uit van uitvoeringsprogramma van de beleidsnota Gezondheid-Wmo.

Subdoel: Ontmoeting: Er is een toereikend aanbod aan algemene voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting.

Ontmoeting draagt eraan bij dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen en elkaar weten te vinden voor hulp en ondersteuning. Door laagdrempelige ontmoeting in de kernen te faciliteren bevorderen we participatie en verminderen eenzaamheid en sociale uitsluiting.

Vanaf 2024 zijn er drie inloopvoorzieningen in de drie kernen: Het Spick in Beesel, Bosdael in Reuver en Offenbeckerhof in Offenbeek. De Huiberg verzorgt per 2024 geen open inloop meer, maar alleen nog geregisseerde dagbesteding voor Wmo en WLZ. Voor open inloop bezoekers van de Huiberg verandert er niets: zij zijn desgewenst omgezet naar geïndiceerde zorg. We verwachten met de overige drie inloopvoorzieningen voldoende capaciteit te hebben.

Subdoel: Veilige sociale leefomgeving: Inwoners hebben een gezonde en veilige sociale leefomgeving

Investeren in de sociale basis betekent ook inzetten op samen werken aan een leefbare buurt of wijk. Met het opbouwwerk investeren we in het versterken van de bereidheid van de buurt/wijk om zelf met oplossingen te komen.

Kernoverleggen hebben een belangrijke een rol in de kernen en in participatietrajecten. De doelstelling van het kernoverleg is het in stand houden dan wel bevorderen van de leefbaarheid en de sociale samenhang in de kern door initiëren, faciliteren, organiseren en informeren. In participatietrajecten kan het
kernoverleg meehelpen bij het ophalen van belangen. Het kernoverleg vertegenwoordigt niet de kern, is niet gekozen door de bevolking van de kern en is dus géén volksvertegenwoordiging.

We faciliteren activiteiten voor en door de gemeenschap met het budget voor gemeenschapsinitiatieven. Initiatieven uit de gemeenschap worden getoetst aan de Regeling gemeenschapsinitiatieven.

Zie voor het programma leefbaarheid de paragraaf Programmabureau.

Doel: Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
-189	-3.670

Subdoel: Grip krijgen op het gebruik en de mate waarin ervaren wordt dat de geboden ondersteuning het gewenst effect heeft

We willen het gebruik van maatwerkvoorzieningen continue in beeld hebben, zodat we grip hebben op inzet en kosten. We zetten daarom in op toegangsmanagement, samenwerkingen in de regio en monitoring .In de bijlage: Dashboard Sociaal Domein, vindt u de laatste stand van zaken van gebruik maatwerkvoorzieningen van het sociaal domein.

<u>Meest inclusieve gemeente van Nederland (voordeel € 60.000 neutraal via reserve)</u>
Vanuit de kadernota 2023 hebben en we in 2023 een bedrag van € 60.000 geraamd voor het kader "inclusiefste gemeente van Nederland". Dit bedrag is gedekt vanuit de investeringsreserve. Het bedrag was bestemd om hier verder mee aan de slag te gaan.
De raadswerkgroep toegankelijkheid/ inclusie heeft zichzelf eind vorige bestuursperiode opgeheven. In vergadering heeft de raad aangegeven de ambitie om meest inclusieve gemeente van Nederland te worden los te laten en inclusiviteit als thema in alle beleidsvelden te (blijven) agenderen. Het budget van € 60.000 ramen we af. Omdat het budget gedekt werd uit de investeringsreserve is dit financieel neutraal.

Doel: Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
-101	-739

Subdoel: Ruimte voor ontmoeten: we bieden ruimte voor ontmoeting in een gemeenschapshuis

Een goede en veilige fysieke leefomgeving is een cruciale randvoorwaarde voor een goede gezondheid. De Omgevingswet biedt kansen om de samenhang tussen gezondheid, milieu, veiligheid en ruimtelijke ordening te vergroten en bij ontwikkelingen verplicht te stellen, dat deze getoetst worden aan de mate waarin zij bijdragen aan de gezondheid van mensen. Wij sluiten daarom met onze gezondheidsdoelen aan op maatschappelijke en ruimtelijke opgaven. Daarom zetten we in op bewegen, rookvrije generatie, openbaar vervoer, woonzorgvisie en (pre)mantelzorgbeleid.

De Schakel (nadeel 80.000, gedekt uit ambitiebudget)
De oorspronkelijke overeenkomst is per 1 oktober 2023 beëindigd. De afwikkeling en overname van de inboedel is op basis van het gestelde in de overeenkomst afgerond en gebaseerd op een hiervoor uitgevoerde taxatie. De eenmalige kosten hiervan bedragen op basis van de beëindiging € 170.000. In verband met de in voorbereiding zijnde verbouwing betreft het een gebruiksduur van minder dan drie jaar, op basis waarvan we de kosten geheel opgenomen hebben in de exploitatie in plaats van deze te activeren. Dekking is binnen de begroting 2023 voorzien uit € 30.000 onderzoeksbudget Schakel, € 60.000 energiekosten Schakel (van waaruit deze beëindiging is ontstaan) en € 80.000 ambitiebudget.
Met de uitbater is een nieuwe overeenkomst gesloten voor het beheer van De Schakel totdat de toekomstplannen voor De Schakel duidelijk zijn en de aanpassingen van start kunnen gaan. Alle gebruikers kunnen in het seizoen 2023/2024 ongewijzigd gebruik blijven maken van De Schakel. Met dit pakket aan maatregelen is een tijdelijke passende oplossing gevonden voor alle betrokken partijen voor de komende periode en daarnaast kunnen we aan de slag om tot duurzame toekomstplannen te komen voor deze accommodatie.

Programma Maatschappelijk vastgoed
Zie voor dit programma de paragraaf Programmabureau.

Subdoel: Ruimte voor onderwijs: We bieden goede huisvesting voor onze scholen

We zien schoolgebouwen als fysieke leeromgeving waar een brede ontwikkeling van jeugdigen plaatsvindt met een doorlopende (leer)lijn van 0-17 jaar. Waar mogelijk met een breed scala aan voorzieningen in of nabij het gebouw. In onze gemeente maken alle basisscholen al geruime tijd onderdeel uit van de brede school gedachte, waarbij de kinderopvang ondergebracht is in of nabij de school. Onder leiding van externe expertise is de gemeente samen met haar kindpartners en schoolbesturen primair onderwijs en voortgezet onderwijs de kaders aan het opstellen voor een integraal huisvestingsplan met scenario's. Er volgt nog een werkvergadering met de raad over de financiële consequenties en keuzemogelijkheden. Naar verwachting komt dit plan in het eerste kwartaal van 2024 ter besluitvorming in de raad.

Subdoel: Ruimte voor sport en bewegen: We zetten ons in voor een ruimte die uitnodigt tot bewegen.

Ruimte voor sport en bewegen is een van de zes thema’s uit ons sportbeleid. In dit thema streven we naar sportaccommodaties en een openbare ruimte die uitnodigen tot sport en bewegen.

Zie voor voortgang van dit subdoel Programma beleven, subdoel ruimte voor sport en bewegen.

Subdoel: Toegankelijkheid: we houden er rekening mee dat de fysieke buitenruimte en activiteiten zo toegankelijk mogelijk zijn voor mensen met fysieke beperkingen.

We zorgen ervoor dat onze buitenruimte fysiek toe en doorgankelijk zijn en activiteiten zo toegankelijk mogelijk worden aangeboden zodat iedereen mee kan doen. We vragen hier actief feedback van onder andere de Adviescommissie sociaal domein en het Gemeentelijk Gehandicaptenplatform Beesel bij nieuwe beleid stukken en initiatieven.

Toegankelijkheid krijgt o.a. een plek in het te ontwikkelen mobiliteitsplan. Zie programma Fijn wonen en bedrijvigheid, subdoel mobiliteit.

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Samenkracht	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
Veerkracht	1.103	45	1.148
Leefstijl	160	0	160
Mentale gezondheid	5.993	-604	5.388
Lichamelijke gezondheid	2.683	200	2.883
Sociaal-economische status	7.716	262	7.978
Sociale leefomgeving	843	14	857
Zorggebruik	3.485	189	3.675
Fysieke omgeving	674	101	775
Totaal lasten	22.657	207	22.864
Baten			
Veerkracht	509	44	553
Leefstijl	114	0	114
Mentale gezondheid	250	18	268
Lichamelijke gezondheid	139	0	139
Sociaal-economische status	6.169	-22	6.148
Sociale leefomgeving	70	-50	20
Zorggebruik	4	0	4
Fysieke omgeving	36	0	36
Totaal Baten	7.291	-10	7.282
Geraamd Resultaat	-15.366	-216	-15.583

Personeel: formatie en inhuur programma 2

Personeel (P) formatie (voordeel € 28.000 neutraal via overheveling naar inhuur)
Wegens openstaande vacatures bij WIZ (werk, inkomen en zorg) en openstaande werkzaamheden voor opvang van vluchtelingen hebben we medewerkers ingehuurd. In programma 2 is om deze reden het P-budget overgeheveld naar inhuur.

Personeel inhuur (nadeel € 299.000, neutraal via diverse programma's)
Om de personele tekorten (door ziekte en vacatures) op te kunnen vangen zijn op verschillende functies medewerkers ingehuurd. Bij WIZ (werk, Inkomen en zorg) is een bedrag van € 149.000 geraamd voor inhuur. Dit is gedekt uit P-budget. De ingehuurde medewerker voor de werkzaamheden voor opvang van vluchtelingen met een bedrag van € 22.000 is gedekt uit Oekraïne budget. De overige ingehuurde medewerkers binnen het sociaal domein (€ 128.000) zijn ook gedekt uit P-budget.

Samenvatting financiële mutaties > € 25.000 binnen programma 2 'Samenkracht':

- Beschermd Wonen € 160.000 voordeel (niet ingezet voor P-budget);
- Wmo Hulp bij Huishouding: € 120.000 nadeel;
- Wmo Begeleiding: € 85.000 voordeel;
- Maatwerkvoorzieningen Jeugd: € 200.000 voordeel;
- PGB's Jeugd: € 35.000 voordeel;
- Jeugdbescherming: € 39.000 voordeel;
- Leerlingenvervoer: € 75.000 nadeel;
- Kader 13, meest inclusieve gemeente van Nederland: € 60.000 voordeel, neutraal via reserve;
- Welzijn op Recept: € 35.000 neutraal;
- Sociale uitkeringen: € 188.000 nadeel;
- Tozo: € 135.000 nadeel;
- Sociale werkvoorziening: € 90.000 voordeel;
- Bijzondere bijstand; € 30.000 nadeel, neutraal via gemeentefonds;
- Budgetbeheer: € 35.000 nadeel;
- Energiefixers: €124.000 neutraal;
- Opvang ontheemde Oekraïners: € 100.000 nadeel, neutraal via reserve;
- Opvang gerepatrieerden Soedan: € 25.000 nadeel, neutraal via gemeentefonds;
- De Schakel: € 80.000 nadeel, gedekt uit ambitiebudget;
- Formatie: € 28.000 voordeel, overgeheveld naar inhuur;
- Inhuur: € 299.000 nadeel, gedekt uit Oekraïne budget en P-budget.
- Beschermd wonen en Wet inburgering: € 174.000 voordeel, overgeheveld voor P-budget en inhuur.

Het resterende verschil bestaat uit diverse afwijkingen kleiner dan € 25.000.

Investeringen programma 2

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	Begroting	Wijziging	Totaal	Reden wijziging
Noodlokaal BS de Triolier	-	90,0	90,0	Raadsbesluit
Voorbereidingskrediet School Beesel	390,0	-	390,0	

Voorbereidingskrediet School Beesel
(Geraamde investering 2023 bedraagt € 390.000)
Voor de toelichting verwijzen we u naar de paragraaf Programmabureau.

Krediet plaatsing noodlokaal BS de Triolier
(Geraamde investering in 2023 € 90.000)
In de zomervakantie is het noodlokaal bij de Triolier geplaatst en met de start van schooljaar 2023-2024 is dit in gebruik genomen. De financiële afrekening zal in het 4e kwartaal plaatsvinden, omdat nu nog niet alle facturen binnen zijn. Daarover informeren we u via de jaarrekening 2023.

Programma 3: Fijn wonen en bedrijvig

Wat doen we?

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
79	-388

Doel: Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft

Subdoel: Centra: we zorgen voor een balans tussen levendige en leefbare centra, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten

Met partners als ondernemersvereniging SOCR (Stichting Ondernemers Centrum Reuver) en de kernoverleggen Reuver, Offenbeek en Beesel werken we op diverse vlakken samen aan levendige en leefbare centra. In Reuver loopt onder andere het project Keurmerk Veilig Winkelgebied onder aanvoering van de gemeente met o.a. ondernemers, vastgoedeigenaren en politie. De ondernemers werken aan nieuwe activiteiten in en betere promotie van het centrum. De gemeente heeft hierin een ondersteunende rol.
Samen met kernoverleg Veur Óffebek wordt gewerkt aan een nieuw centrumplein voor Offenbeek. Via een raadswerkvergadering wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang. In Beesel werken we samen met kernoverleg Beesel aan de terugkeer van voorzieningen als PostNL-punt, geldautomaat en een winkelvoorziening. Over deze en andere ontwikkelingen in Beesel is de Raad via een informatiebrief geïnformeerd.

Toekomstbestendig Centrum Reuver
De Raad is in maart via een informatiebrief geïnformeerd over de acties van het uitvoeringsprogramma van de Visie Toekomstbestendige Centra. De uitvoering loopt door in 2024. Het nog resterende budget (welke volledig is gedekt middels de investeringsreserve en de provinciale KLC-subsidie) schuiven we bij de jaarafsluiting door naar 2024. In verband hiermee is ook uitstel gevraagd bij de provincie voor de looptijd van de KLC-subsidie.

Toekomstbestendig Centrum Offenbeek
Een intensief participatieproces met ondernemers en inwoners wordt doorlopen om te komen tot een breed gedragen ontwerp voor het centrumplein. Dit vergt mede door een uitgevoerd parkeerdrukonderzoek meer tijd dan in de oorspronkelijke planning. De start van de werkzaamheden wordt derhalve verwacht in Q2 2024.

Actualisatie kosten elektriciteit (voordeel 86.000)
Op basis van de gefactureerde kosten, verwachten we voor 2023 over de gehele begroting een voordeel van € 199.000 ten opzichte van eerdere ramingen. Dit is een voordeel verdeeld over alle programma's. Voor de centra (zoals markten) onder programma 3 betreft dit een voordeel van € 86.000.

Subdoel: Ondernemers: we staan voor een gezond ondernemersklimaat en fysieke en sociaal maatschappelijke ruimte om te ondernemen

We zijn gestart met het traject om te komen tot een economische visie en bijbehorend actieplan.
Via een raadsinformatiebrief is de Raad eerder dit jaar geïnformeerd over de aanpak en het proces. In een werkvergadering in september is de Raad bijgepraat over de stand van zaken en het vervolg. Ook is in deze bijeenkomst met de Raad van gedachten gewisseld over mogelijke toekomstscenario's. Voor ondernemers en andere partners als het onderwijs is een Avond van de Beeselse economie georganiseerd. De opbrengsten van beide bijeenkomsten worden verwerkt in de uiteindelijke visie die in 2024 ter vaststelling wordt voorgelegd aan de Raad.

Uitbreiding Roversheide
In mei 2023 is het wijzigingsplan, welke voorziet in de uitbreiding van het bedrijventerrein Roversheide, vastgesteld. Momenteel lopen er enkele beroepsprocedures tegen dit besluit. Initiatiefnemers hebben besloten in afwachting op deze procedures nog niet te starten met de civieltechnische aanpassingen. Daarnaast geeft de energieleverancier op dit moment onvoldoende zekerheid over levering en aansluiting van nieuwe bedrijfspanden.

Doel: Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
47	-121

Subdoel: Transformatie van de bestaande woningvoorraad

De nieuwe woonzorgvisie is in juli 2023 door uw Raad vastgesteld. Met diverse partners hebben we gewerkt aan de totstandkoming van de nieuwe visie. In de woonzorgvisie is een actieplan opgenomen met daarin per thema opgenomen wat we gaan doen, wat het doel is, wie het gaat doen, wanneer we dit gaan doen en wanneer we tevreden zijn.

Jaarlijks maken we prestatieafspraken met de corporaties en de huurdersbelangenverenigingen, waarbij de transformatie van de bestaande woningvoorraad een van de thema's vormt.
Door middel van het verstrekken van startersleningen ondersteunen we starters op de woningmarkt. Dit jaar zijn er t/m september 9 startersleningen toegekend.

Er is een start gemaakt met het opstellen van woonwagenbeleid. Hierover bent u met een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Leefbaarheidsaanpak
De invulling van de leefbaarheidsaanpak geven we concreter vorm op basis van onder andere de woonzorgvisie en aanverwante beleidskaders.
Tevens ondersteunen en faciliteren we het bewonersinitiatief 'buurtouders' van waaruit inwoners contact leggen met jongeren in de buurt om behoeften en gedragingen met elkaar te bespreken, elkaar te helpen en de wijk leefbaar en veilig te houden. Binnen het initiatief wordt met diverse lokale partners samengewerkt waaronder synthese en Nester.

Subdoel: Nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad

De nieuwe woonzorgvisie is in juli 2023 door uw Raad vastgesteld. Met de nieuwe woonzorgvisie is de ambitie uitgesproken om de komende jaren 500 woningen toe toevoegen.

Woondeal
Begin 2023 is de Woondeal ondertekend. We blijven met de regio en het ministerie in gesprek om uitvoering te geven aan de Woondeal en participeren in de trajecten die hieruit volgen (Woonkeuken, versnellingstafels etc.)

Regionale samenwerking
Gezamenlijk met de regiogemeenten gaan we starten met de voorbereidingen voor een nieuwe regionale toekomstvisie op het wonen. Ook werken we in de regio samen aan een regionale huisvestingsverordening.

Nieuwbouwplannen
We werken ook aan concrete nieuwe woningbouwontwikkelingen, waarmee we voorzien in nieuwbouwwoningen. Zo is voor de locatie Heijackerstraat het bestemmingsplan vastgesteld en zijn we in gesprek over diverse locaties zoals Rustoord, de Kleine Solberg en Pastoor Vranckenlaan. Ook

via particuliere initiatieven wordt invulling gegeven aan onze doelstellingen. We faciliteren initiatiefnemers bij de hiervoor benodigde (vergunning)procedure.

Woningbouwprojecten in uitvoering
De locaties van Woonwenz aan de Parklaan en in Oppe Brik naderen de afronding. Woonwenz heeft inmiddels de verhuurprocedure voor deze woningen opgestart. De middenhuurwoningen van Nester zijn ook in de afrondende fase en de verhuurprocedure loopt.
Verder is de bouw gestart van de 12 appartementen op de locatie van de voormalige apotheek aan de Rijksweg en staat het naastgelegen bouwplan met 28 appartementen in de verkoop.

Towndeal
We zijn gestart met het traject in het kader van de Town Deal met het Rijk. Onze casus betreft een overgangsgebied waar een mix van woon- en werkfuncties naast elkaar aanwezig zijn. We willen dit gebied op een toekomstbestendige, duurzame manier transformeren en herinrichten. Tijdens de Town Deal willen we hiervoor met de diverse kennisinstellingen handvaten bepalen welke mogelijkheden hiervoor zijn en in welke processtappen dit vertaald wordt. Hiervoor zijn inmiddels de eerste contacten gelegd met externe deskundigen die ons hierbij gaan ondersteunen.

Aanpak wonen
De middelen uit de 'Aanpak wonen' zijn of worden onder andere ingezet voor het opstellen van de woonzorgvisie, advisering bij de regionale huisvestingsverordening, het woonwagenbeleid, de deelname aan de Town Deal, extra personele capaciteit en voor stedenbouwkundig advisering.
In de komende tijd gebruiken we de middelen van de 'Aanpak wonen' onder andere voor het opstellen van de Nota Grondbeleid en voor het uitvoeren van de actiepunten uit de woonzorgvisie. De in 2023 resterende middelen schuiven we door naar 2024.

Doel: We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
224	-4.312

Subdoel: We richten in en onderhouden onze openbare ruimte doelmatig en klimaatbestendig

De inrichting van de openbare ruimte gebeurt met aandacht voor klimaatbestendigheid en biodiversiteit, mede door het toevoegen van groen. Om de doelmatigheid en eenvormigheid van de nieuwe inrichting te vergroten zijn we gestart met het opstellen van een technische inrichtingsrichtlijn (TIR). We hebben intern ook een protocol opgesteld om de aanplant van het groen beter te borgen binnen nieuwe ontwikkelingen, zodat het groen goed aanslaat en het onderhoud later gemakkelijker kan worden overgenomen door de buitendienst.
Ook in het beheer speelt klimaatbestendigheid en biodiversiteit een grote rol; het maaien van de ecologische bermen is opnieuw aanbesteed, waarin ook het gefaseerd maaien is opgenomen. Wij zijn ook begonnen met het terug planten van bomen in de bebouwde kom, waar eerst bomen zijn verdwenen. Bij de aanplant van groen en bomen letten houden we uitdrukkelijk rekening met de te verwachten grotere droogteperiodes, door de soortkeuze en de aanplantmethodes aan te passen. In 2023 wordt een start gemaakt met de bestrijding van de Japanse Duizendknoop op 6 locaties, voor de komende 4 jaar. Voor elke locatie is een plan van aanpak opgesteld. Met de bestrijding wordt beoogd dat de plant daarna niet meer terugkomt op de beoogde locaties.

Ter uitvoering van het gemeentelijk rioleringsplan reinigen en inspecteren we ruim 22 kilometer vrijvervalriool.

Groenbeheerplan (voordeel € 50.000, neutraal via investeringsreserve)
Het budget voor het GroenBeheerPlan (€ 50.000) schuift door naar 2024.
Wegens het niet kunnen vervullen van een beheerdersvacature, zal het opstellen van een groenbeheerplan door een extern bureau worden uitgevoerd. Intern zijn wij gestart met het

voorbereiden van de uitvraag voor het groenbeheerplan. Daarbij onderzoeken we ook welke andere facetten opgenomen worden in het beheerplan. In ieder geval zal ook het onderhoud van de bestrating worden opgenomen.

Vervanging komborden (nadeel € 30.000)
Omdat meerdere komportalen verouderd of stuk (waaronder scheef) zijn, worden deze geheel vervangen. Op andere plekken is een nieuw portaal ook benodigd, omdat er in de lengte anders te weinig ruimte is voor een (extra) kombord met dialectnaam. Daarnaast sorteren we voor op het ISA (Intelligent Speed Assistance)-systeem, waarbij voertuigen haptische feedfack geven aan bestuurders v.w.b. het geldend snelheidsregime. Daarvoor is een bedrag benodigd van € 30.000. U bent hierover met een raadsinformatiebrief reeds geïnformeerd.

Activeren uren (nadeel € 39.000)
Jaarlijks ramen we het aantal eigen uren dat aan investeringen kan worden toegerekend, het 'activeren van eigen uren'.
In programma 'Overhead' wordt dit onder 'wat kost het' bij 'personeel' verder toegelicht.

Actualisatie kosten elektriciteit (voordeel 36.000, waarvan € 30.000 neutraal via egalisatievoorziening riolering)
Op basis van de gefactureerde kosten, verwachten we voor 2023 over de gehele begroting een voordeel van € 199.000 ten opzichte van eerdere ramingen. Dit is een voordeel verdeeld over alle programma's. Voor de 'openbare ruimte' onder programma 3 betreft dit een voordeel van € 36.000. Hiervan valt € 30.000 binnen riolering.

Subdoel: Ter waarborging van een veilige en kwalitatieve leefomgeving maken we beleidsvisies en plannen, hebben we een omgevingsvergunningstelsel en voeren we T&H uit op basis van een integrale belangenafweging

Een belangrijke ontwikkeling voor de fysieke leefomgeving is de invoering van de Omgevingswet. De invoering was oorspronkelijk gepland voor 2023, maar treedt nu op 1 januari 2024 in werking. Veel van de activiteiten binnen het subdoel hebben een sterke relatie met de Omgevingswet. Hoewel sommige activiteiten, zoals bodemtaken, nog niet zijn overgedragen vanwege dit uitstel, zijn de inspanningen voor de implementatie van de Omgevingswet wel voortgezet. Dit betekent dat er geen verandering is in de koers of activiteiten, alleen dat de feitelijke implementatie later zal plaatsvinden.

Waar mogelijk werken we al in de geest van de Omgevingswet. Dit omvat onder andere het, daar waar mogelijk, gebruiken van het eerder vastgesteld participatiebeleid en het gebruik van het VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving)-zaaksysteem. Bovendien bespreken we meer complexe principeverzoeken aan de omgevingstafel. Inzake de omgevingsvisie heeft de focus gelegen op het ontwikkelen van de bouwstenen, het daadwerkelijk opstellen van de visie start in 2024. Daarnaast is er ook gewerkt aan het opstellen van bestemmingsplannen, het betreft het bestemmingsplan ‘Veegplan Buitengebied Beesel 2023’ en het bestemmingsplan ‘Detailhandel en terrassen’.

Regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN)
Het VTH-beleidsplan is eindig. We verkennen of het opstellen van een regionaal VTH-beleid mogelijk is, dit doen we in RUD-verband.

Het Algemeen bestuur van RUD LN heeft de opdracht gegeven om een toekomstplan te ontwikkelen voor de organisatie als netwerkorganisatie, met inachtneming van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen. Op basis van deze opdracht is een ambitieus plan van aanpak opgesteld om deze doelen te bereiken. Dit plan geeft niet alleen richting, maar bevat ook tal van voorstellen. De acties in het plan van aanpak zijn verbonden met de "Big-8" en omvatten zes deelgebieden. Elk van deze deelgebieden bevat meerdere concrete acties die zullen plaatsvinden in de periode van 2022 tot en met 2024. Om dit plan uit te voeren, zijn financiële middelen nodig voor incidentele kosten, zoals het opstellen van de regionale VTH-beleidsnota en het mogelijk maken van een monitoringstool.

De kosten die zich voordoen in 2023 en later kunnen niet worden gefinancierd met de bestaande middelen. Daarom is het voorstel om deze kosten te verdelen onder de deelnemende gemeenten, en

in december 2022 is er een aanpassing van de begroting van de RUD doorgevoerd. Voor de gemeente Beesel betekent dit dat de bijdrage aan de RUD LN in 2023 met € 7.000 zal stijgen.

Naar aanleiding van het rapport van de commissie van Aartsen zijn er landelijk voor omgevingsdiensten criteria voor robuustheid vastgesteld. Vóór 1 oktober 2023 hebben alle omgevingsdiensten in Nederland een zelftoets op robuustheid moeten uitvoeren en moeten indienen bij het ministerie. Dit op basis van een model dat is aangereikt. Omgevingsdienst RUD LN voldoet niet aan de gestelde criteria voor robuuste omgevingsdiensten. Vóór 1 april 2024 moet een plan van aanpak worden ingediend bij het ministerie voor het traject om binnen 2 jaar wel te gaan voldoen (1 april 2026).

Omgevingsvisie (voordeel € 150.000, neutraal via dekking Investeringsreserve)
Het budget voor 2023 schuift door naar 2025. In 2024 is al een budget voor de omgevingsvisie opgenomen**.** Tot op heden hebben wij ons bij de totstandkoming van de omgevingsvisie gericht op het ontwikkelen van deelbeleid voor verschillende aspecten. Een tweetal voorbeelden hiervan zijn de woonzorgvisie en de nog in ontwikkeling zijnde economische visie. Bovendien zijn we begonnen met het verkennen van de benodigde stappen voor een plan van aanpak en de samenhang tussen de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Het daadwerkelijk opstellen van de visie start in 2024, vanaf dan worden ook kosten gemaakt.

Omgevingswet
De inwerkingtreding van de Omgevingswet is na meerdere malen uitstel nu vastgesteld op 1 januari 2024. De implementatiewerkzaamheden eindigen niet met de inwerkingtreding. Ook na 1 januari is extra inzet in het kader van de implementatie nodig. De aan het eind van het jaar resterende middelen schuiven we dan ook door naar 2024 in het kader van de jaarafsluiting.

Subdoel: Groen: we richten plekken in met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren

In 2023 is het voedselbos samen met een grote vrijwilligersgroep aangeplant. In het voorjaar is het voedselbos feestelijk geopend. De vrijwilligers hebben in de droge periodes de planten water gegeven.

Ook binnen de bebouwde kom planten we extra bomen: elk jaar vragen we onze bewoners locaties aan te dragen voor een mooie boom in de bebouwde kom. Dit najaar zullen er 4-6 buurtbomen worden aangeplant op nieuwe locaties.

Dit jaar zijn regels vastgelegd met betrekking tot adoptie van boomspiegels en gemeentelijk groen. Hierover bent u met een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Voor het onderhoud van het gemeentelijke groen staat centraal dat dit samen met een groep buurtbewoners wordt gedaan, zodat de sociale verbondenheid ook wordt vergroot. Naar aanleiding van communicatie over de nieuwe regels zijn er een aantal nieuwe verzoeken binnengekomen. Wij zijn met deze bewoners in gesprek gegaan over hun initiatief. Het is nog niet duidelijk welke initiatieven gerealiseerd kunnen worden.

Subdoel: Mobiliteit: we bevorderen duurzame mobiliteit

Voor wat betreft het bevorderen van duurzame mobiliteit zijn onderstaande projecten en zaken in uitvoering.
1. Uitvoering snelfietspad;
2. Openbare laadinfra (laadpalen). Op dit moment zijn twee tranches van laadpalen in Beesel gerealiseerd door de concessiehouder. Hierna volgen nieuwe tranches met een totaal van 100 laadpalen in onze gemeente.
3. Regionale projecten (zie paragraaf duurzaamheid).

Mobiliteitsplan (voordeel € 40.000, neutraal via ambitiebudget)
De start van het opstellen van het mobiliteitsplan heeft vertraging opgelopen in verband met de werkzaamheden aan de vrachtverkeeraanpak. In het najaar van 2023 is hiermee gestart. Een deel van de middelen wordt daarom dit jaar niet meer besteed.

Snelfietsroute Venlo - Reuver
Voor de toelichting verwijzen we u naar de Investeringen binnen programma 3.

Aanpak verkeersknelpunten
Het gemeentebrede onderzoek naar de aanpak van vrachtverkeer is uitgevoerd en hierover heeft uw Raad in maart 2023 een besluit genomen. In september bent u met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitvoering van de maatregelen op de Mariastraat en de Heerstraat.
Daarnaast wordt het kruispunt Rijksweg - Julianastraat in Q3 en Q4 in 2023 heringericht. Dit is mede bekostigd met vanuit het Rijk toegekende subsidie die voortvloeit uit de regionale risico-analyse.

Subdoel: Beheer van gronden

Het huidige grondbeleid van de gemeente Beesel is versnipperd in diverse besluiten en documenten en geeft geen duidelijke richting, daarnaast voldoet het beleid op onderdelen niet aan de huidige wet- en regelgeving en is niet voorbereid op de komst van de Omgevingswet. Ook vanuit diverse beleidstrajecten (o.a. woonzorgvisie) is geconstateerd dat er behoefte is aan een actualisatie van het grondbeleid waardoor de gemeente beter in staat is te sturen op de geformuleerde ambities.

Er is in 2023 een start gemaakt met het opstellen van een nieuwe Nota Grondbeleid en kostenverhaal. Een extern bureau is ingehuurd om ons te ondersteunen bij dit traject. Uw raad zal middels een werkvergadering worden meegenomen bij het opstellen van dit beleid.

Verkoop reststroken (voordeel € 25.000)
In 2022 hebben we beleid vastgesteld voor de verkoop van reststroken. Op basis hiervan beoordelen we aankoopverzoeken voor deze reststroken. Met de vaststelling van het beleid hebben we ook het aanvraag- en behandelproces verbeterd, waarmee we efficiënter de verzoeken kunnen afhandelen. Dit heeft geleid tot meer aanvragen.

Subdoel: We zorgen voor veilige wegen

Door middel van onderhoud en revitalisering zorgen we voor veilige en goed verlichte wegen.

In 2023 voeren we weer diverse onderhoudswerkzaamheden uit om de kwaliteit van ons wegareaal op peil te houden. Iedere twee jaar laten we het wegenareaal inspecteren, zo krijgen we een beeld van de toestand van onze wegen. De inspectieresultaten gebruiken we als leidraad bij het opstellen van het jaarprogramma onderhoud wegen.
Jaarlijks voeren we, via een vervangingsprogramma, onderhoud en vervanging uit aan de openbare verlichting (OVL) volgens het "beleidsplan openbare verlichting 2016-2023". In 2023 voeren we de laatste editie van dit vervangingsprogramma uit. In 2024 wordt een nieuw beleid/beheerplan opgesteld.

Doel: Duurzaamheid: transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
195	2

Subdoel: Sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiteren

Zie voor sociale duurzaamheid de paragraaf Duurzaamheid en onder programma 2, subdoel 'Armoede en schulden voorkomen: Voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie'.

Subdoel: Duurzame energie: we besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op

Zie voor duurzame energie de paragraaf Duurzaamheid.

Subsidie-inzet CDOKE (Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) (voordeel € 172.000, neutraal via reserve Duurzaamheid)
Voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid heeft de Rijksoverheid middelen ter beschikking gesteld aan provincies en gemeenten, gericht op uitbreiding van capaciteit. Het betreft hierbij de subsidieregeling CDOKE. De uitgaven die voorheen voor 2023 geraamd waren met een dekking uit de duurzaamheidsreserve, kunnen nu grotendeels worden gedekt uit de subsidie.

Subdoel: Biodiversiteit en klimaatadaptatie: we gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer

Bij de aanplant en inboet van groen, letten wij op de waarde van het groen voor andere organismen. Daarnaast gebruiken we ook soorten die klimaatbestendiger zijn, met name soorten die perioden van droogte en hitte kunnen doorstaan. Andere soorten planten we om die reden niet meer aan. De kans dat deze soorten niet aanslaan, wordt steeds groter. Dit geldt bijvoorbeeld voor de beuk en de berk. Langs de Broeklaan en Broekweg staan beuken, die stamschade hebben door de hete zon. Bomen zonder overlevingskans hebben we dit jaar vervangen door bomen die klimaatbestendiger zijn. Van de overige beuken hebben we de stam beschermd.

Zie voor de aanpak van biodiversiteit en klimaatadaptatie verder ook de paragraaf duurzaamheid en de subdoelen 'we willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit' en 'we richten plekken in met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren'.

Subdoel: Circulaire economie: we delen spullen, repareren en hergebruiken waar mogelijk, zodat we zuinig zijn met grondstoffen

Zie de paragraaf Duurzaamheid voor de onderdelen Circulaire Inkoop, Circulair Ambachtscentrum en Grondstoffenplan.

Met onze aanpak zwerfafval treffen we extra maatregelen (zoals participatie, voorzieningen, gedragsbeïnvloeding) om voor een schonere openbare ruimte te zorgen en te investeren in het oplossen van zwerfafvalproblematiek.
We hebben een succesvolle Maas Cleanup georganiseerd in het voorjaar in Reuver en Beesel. De opkomst was groots te noemen en er is veel zwerfafval opgeruimd. In samenwerking met KernGezond vindt scholing plaats rondom zwerfafval inclusief opruimactie door de kinderen en buurtinitiatieven zoals o.a. Kiviet, Krommenhoek en Oppe Brik.
In september hebben wij in centrum Reuver 8 doneerringen voor statiegeldblikjes en -flesjes aan openbare prullenbakken gemonteerd. Als de proef een succes blijkt te zijn, kunnen we het aantal doneerringen uitbreiden. Doel van deze ringen is enerzijds dat er géén extra zwerfvuil ontstaat doordat er wordt gegraaid naar statiegeldblikjes en -flesjes in de prullenbakken en dat de blikjes en flessen worden ingeleverd voor het statiegeld en zo weer de keten ingaan om gerecycled te worden en niet in de verbrandingsoven belanden.

Afval (nadeel € 56.000, neutraal via egalisatievoorziening afval)
Binnen afval is er sprake van diverse mutaties. Dit betreft o.a. hogere kosten en lagere opbrengsten met betrekking tot oud papier en hogere kosten met betrekking tot: grof huisvuil, veegwerk en gegevensverwerking. Alle wijzigingen tezamen leiden tot een nadeel van € 56.000.

Afvalinzameling- en verwerking
Mede namens de gemeente Beesel heeft Afvalsamenwerking Limburg de Europese aanbesteding voor de *verwerking v*an rest- en GFT-afval begeleid voor alle Limburgse gemeenten. Voor wat betreft GFT is de winnende partij Attero. Met hen zal de gemeente Beesel met ingang van 1 januari 2024 een meerjarig contract sluiten. Voor wat betreft de *verwerking* van restafval zal een overbruggingscontract met Attero worden gesloten in afwachting van de uitkomst van een juridische procedure die andere

inschrijvers hebben aangespannen tegen Attero. Naar verwachting zal in de eerste helft van 2024 duidelijk zijn wie de winnende partij van deze aanbesteding is.
Het contract met PreZero voor de huis-aan-huis-inzameling van rest- en GFT-afval loopt op 1 maart 2025 teneinde. Naast de reguliere Europese aanbesteding die we samen met de gemeenten Horst aan de Maas, Bergen en Gennep starten, verkennen we opties van toetreding tot de GR RD Maasland. Reden van dit tweesporentraject is o.a. het zeer beperkte aanbod van inzamelaars wat de marktwerking inperkt en daarmee de prijs opdrijft.

Grondstoffenplan
Zie voor het Grondstoffenplan de paragraaf Duurzaamheid.

Rechtszaak Veolia | Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Veolia heeft hoger beroep ingesteld bij het Hof in ’s-Hertogenbosch tegen de uitspraak van de rechtbank van 23 februari 2022 in de bodemprocedure met de Veolia-ASL-gemeenten. De rechtbank had de vordering van Veolia afgewezen. Het hoger beroep betreft zowel de hoogte van de vermarktingskosten als het verschil in inzicht rondom de kwaliteit van het PMD na de brand in de sorteerinstallatie van Marl. De behandeling van de zaak wordt gepland tussen november '23 en februari '24.

Subdoel: Schone en slimme mobiliteit, we gaan voor een toekomst waarin inwoners zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen van A naar B

Ten behoeve van dit doel zijn we als gemeente aangehaakt bij verschillende regionale projecten onder de noemer Trendsportal. Monitoring en evaluatie hiervan volgt begin 2024. Het betreft onder andere een werkgeversaanpak en onderzoek naar deelvervoer.
Ook pakken we regionaal fietsstimulering breed op vanwege gezondheidsaspecten, maar ook vanwege verkeersveiligheid en duurzaamheid. Met de andere Limburgse regio’s zetten we in op het programma #posifiets.

Subsidie OV-Ambassadeur
Voor het project Kommee, waarmee we trachten meer mensen met het openbaar vervoer te laten reizen, zijn we in aanmerking gekomen voor een Rijkssubsidie, die beschikbaar is tot en met 2026. Hiermee trachten we ook minder WMO-pashouders te gaan krijgen. Het bedrag kan ingezet worden voor het aantrekken/werven van vrijwilligers. In oktober 2023 wordt gestart met dit project.

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Fijn wonen en bedrijvig	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
Gemeenschap	**539**	**-79**	**460**
Woongemeenschap	**168**	**-47**	**121**
Fysieke Leefruimte	**6.366**	**-176**	**6.191**
Duurzaamheid	**2.075**	**-290**	**1.785**
Totaal lasten	**9.148**	**-592**	**8.557**
Baten			
Gemeenschap	**72**	**0**	**72**
Woongemeenschap	**0**	**0**	**0**
Fysieke Leefruimte	**1.830**	**49**	**1.878**
Duurzaamheid	**1.882**	**-96**	**1.786**
Totaal Baten	**3.784**	**-47**	**3.736**
Geraamd Resultaat	**-5.366**	**545**	**-4.819**

Personeel: formatie en inhuur programma 3

Personeel (P) formatie (voordeel € 44.000 neutraal via overheveling naar inhuur en P-budget)
De trainee Aborg is in de tweede helft van 2023 gestart. Het budget uit de begroting van 2023 voor dit 2-jarig traineeship is daardoor met een bedrag van € 14.500 verschoven. Daarnaast is Digireg ingeschakeld voor geo-registratie. Om de kosten te dekken is € 30.000 overgeheveld vanuit het P-budget. De overige wijzigingen hebben betrekking op verschuivingen tussen P-budget en inhuur.

Personeel inhuur (nadeel € 202.000, neutraal via diverse programma's)
In programma 3 is er € 95.000 geraamd voor inhuur van een medewerker Wonen en een medewerker RO. Deze kosten zijn volledig gedekt uit budget wonen en budget omgevingswet. Voor duurzaamheid is € 85.000 geraamd met dekking de subsidiemiddelen CDOKE. Het overige inhuur bestaat uit allemaal kleine bedragen voor diverse medewerkers. Deze kleinere bedragen zijn gedekt uit regulier P-budget, mobiliteitsbudget en ambitiebudget.

Samenvatting financiële mutaties > € 25.000 binnen programma 3 'Fijn wonen en bedrijvig':

- Groen Beheer Plan: € 50.000 voordeel, neutraal via reserve;
- Vervanging komborden: € 30.000 nadeel;
- Activeren uren: € 39.000 nadeel;
- Omgevingsvisie: € 150.000 voordeel, neutraal via reserve;
- Mobiliteitsplan: € 40.000 voordeel, neutraal via ambitiebudget;
- Verkoop reststroken: € 25.000 voordeel;
- Afval: € 56.000 nadeel, neutraal via egalisatievoorziening afval;
- Duurzaamheid: € 172.000 voordeel, neutraal via reserve;
- Actualisering elektriciteit: € 122.000 voordeel, waarvan € 30.000 neutraal via egalisatievoorziening riolering
- Formatie: € 44.000 voordeel, overgeheveld naar inhuur en P-budget overige programma's;
- Inhuur: € 202.000 nadeel, neutraal via dekking diverse budgetten.

- CDOKE, mobiliteitsbudget, budget aanpak wonen en omgevingswet: € 187.500 voordeel, overgeheveld naar P-budget en inhuur.

Het resterende verschil bestaat uit diverse afwijkingen kleiner dan € 25.000.

Investeringen programma 3

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	Begroting	Wijziging	Totaal	Reden wijziging
SSW Maatregelen	100,0	-	100,0	
Maatregelen nav resultaten klimaatstresstest	200,0	-	200,0	
Gemalen BK 2023	75,2	-	75,2	
GRES-riolering Rijksweg/Mariastraat	405,8	-	405,8	
Wadi Offenbekermarkt	6,0	-6,0	-	Doorschuiving naar 2024
Groene berging Beekstraat	103,2	-	103,2	
Groene berging Klaashofweg	300,0	-	300,0	
Riolering Centrum Offenbeek	100,0	-100,0	-	Doorschuiving naar 2024 cf. begroting 2024
Herinrichting Centrum Reuver	53,7	-	53,7	
Herinrichting Centrum Offenbeek	663,2	-627,2	36,0	Doorschuiving 588,2 naar 2024 cf. begroting 2024 + 39,0 n.a.v. tweede berap
Snelfietsroute Belfeld-Reuver	181,5	-	181,5	
Verkeersknelpunten	140,0	-	140,0	
Speeltoestellen vervanging	84,2	-54,2	30,0	Doorschuiving naar 2024 cf. begroting 2024
Groene Loper	961,4	-914,6	46,8	Doorschuiving naar 2024 cf. begroting 2024
Wijkaanpak Wildenkamp	477,0	-477,0	-	Doorschuiving naar 2024 cf. begroting 2024
Wijkaanpak Burg. Claessenstr./Groenstraat	28,3	-	28,3	
Woningbouwontwikkeling Wederikstraat / Woningen urgent woningzoekenden	200,0	-200,0	-	Doorschuiving naar 2024 cf. begroting 2024
Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.				

SSW Maatregelen
(Totale geraamde investering 2023 bedraagt € 100.000)
Het waterschap heeft een ecologische toets uitgevoerd naar de macrofauna voor en na de riooloverstorten op de Schelkensbeek en Huilbeek. De vraag is of achter de riooloverstort van het gemaal aan de Dijckersingel maatregelen getroffen dienen te worden. De gemeente wacht de officiële rapportage van het Waterschap af alvorens eventueel benodigde acties uit te zetten.

Maatregelen n.a.v. resultaten klimaatstresstest
(Totale geraamde investering 2023 bedraagt € 200.000)
De voorbereiding van de concrete uitwerking van deze maatregelen is gestart. Uitvoering zal naar verwachting in 2024 plaatsvinden.

Gemalen BK 2023
(Totale geraamde investering 2023 bedraagt € 75.217)
Uit de preventieve onderhoudsronde is onder meer gebleken dat de pompen van het gemaal aan de Bosdaellaan vervangen dienen te worden. Hiervoor is een offerte opgevraagd, op basis waarvan opdracht voor de uitvoering kan worden gegeven.

GRES-riolering Rijksweg/Mariastraat
(Totale geraamde investering 2023 bedraagt € 405.823)
De uitvoering ligt op schema. Werkzaamheden worden in 2023 afgerond.

Wadi Offenbekermarkt
(Van de totale investering ad € 48.300, is in 2023 begroot: € 6.000)
Het restantbedrag ad € 6.000 is bestemd voor informatieborden. Deze worden in 2024 geplaatst. Het bedrag schuift hiermee door naar 2024 en wordt samengevoegd met het krediet Herinrichting Centrum Offenbeek in 2024. Het krediet Wadi Offenbekermarkt wordt daarmee afgesloten.

Groene berging Beekstraat
(Totale geraamde investering 2023 bedraagt € 103.175)
De werkzaamheden zijn uitgevoerd. Financiële afrekening met het Waterschap moet nog plaatsvinden.

Groene berging Klaashofweg
(Totale geraamde investering 2023 bedraagt € 300.000)
De voorbereiding is gestart. Uit modelonderzoek blijkt een berging noodzakelijk te zijn van 6000 m3. Dit is realiseerbaar indien een deel van de Reuversbeek gedempt mag worden. Hiervoor is allereerst consensus nodig van het waterschap, alvorens verder te kunnen gaan met de nadere uitwerking. Naast technische uitwerking dienen ook bij zowel provincie en waterschap de benodigde vergunningen aangevraagd te worden. Uitvoering zal naar verwachting op zijn vroegst eind 2024 starten.

Riolering centrum Offenbeek
(Totale geraamde investering 2023 bedroeg € 100.000)
Dit maakt onderdeel uit van herinrichting centrum Offenbeek. Conform begroting 2024 wordt de uitvoering doorgeschoven naar 2024.

Herinrichting centrum Reuver
(Van de totale investering ad € 774.900 + activering uren € 151.900 = € 926.800, is in 2023 begroot: € 53.700)
De werkzaamheden in het centrum zijn afgerond. Er wordt nog onderhoud uitgevoerd aan de groenvoorzieningen en er worden nog enkele fietsbeugels bijgeplaatst. Er zijn geen overschrijdingen.

Herinrichting centrum Offenbeek
(Van de totale investering ad € 700.000 + activering uren € 31.500 = € 731.500, was in 2023 begroot: € 663.205 + € 31.500 activering uren = € 694.705.
Conform begroting 2024 schuiven we hiervan € 588.205 + € 15.750 activering uren = € 603.955 door naar 2024. Het kredietbedrag in 2024 is verder geactualiseerd, zoals opgenomen in begroting 2024. N.a.v. 2e berap zullen we vanuit krediet 2023 nog eens € 39.000 doorschuiven naar 2024.
Na vaststelling van definitief ontwerp verwachten we dit jaar nog € 35.000 aan kosten voor de startwerkzaamheden van de uitvoering zoals maken van bestek.

Snelfietsroute Belfeld-Reuver
(Totale geraamde investering 2023 bedraagt € 181.500 + activering uren € 22.500 = € 204.000)
Op dit moment wordt het fietspad gerealiseerd. Daarnaast realiseren we nog een haag langs de Rijksweg binnen de bebouwde kom. De realisatie van het fietspad duurt tot medio maart.

Verkeersknelpunten/aanpak vrachtverkeer
(Totale geraamde investering 2023 bedraagt € 140.000 + activering uren € 9.000 = € 149.000)
Voor wat betreft de vrachtverkeeraanpak zijn alleen nog maar ontwerpkosten uitgegeven. De realisatie vindt plaats in Q4 incluis de kosten hiervoor.

Speeltoestellen vervanging-
(Totale geraamde investering 2023 bedroeg € 84.237 + activering uren € 18.000 = € 102.237. Hiervan schuift € 54.237 door naar 2024, zoals opgenomen in begroting 2024)
In 2023 werd de speelplaats van de basisschool De Triolier omgevormd tot een groenblauw schoolplein. Hiervoor is €30.000 gebruikt uit het krediet ter vervanging van verouderde speeltoestellen.
Het overige krediet wordt doorgeschoven naar 2024, zodat het kan worden ingezet voor de omvorming naar een groenblauw schoolplein van Bosdael, de inzet organisatie/planbureau en concrete (fysieke) ingrepen.

Groene Loper
(Van de totale investering ad € 1.224.200 + activering uren € 103.500 = € 1.327.700, was in 2023 begroot: € 961.400 + € 85.500 activering uren = € 1.046.900. Conform begroting 2024 schuiven we hiervan € 914.574. + activering uren € 36.000 = € 950.574 door naar 2024. Het kredietbedrag in 2024 is verder geactualiseerd, zoals opgenomen in begroting 2024.)
Met de Groene Loper verbinden we de Maas en het natuur(bos)gebieden aan de grens met Duitsland recreatief met elkaar. In juni 2023 vonden de raadswerkvergadering en participatiebijeenkomst hierover plaats, die hebben bijgedragen aan de verdere uitwerking van de projectkaders. De besluitvorming is verder vooruitgeschoven vanwege de behoefte aan uitgebreider overleg met onze buurgemeente Brüggen. In dit overleg bespreken we zowel de grensovergang als ook de mogelijke samenwerking voor het inrichten van de omgeving direct gelegen aan de grens.

Wijkaanpak Wildenkamp
(De totale geraamde investering 2023 bedroeg € 477.000 + activering uren € 62.183 = € 539.183.
Conform begroting 2024 schuiven we de uitvoering van de werkzaamheden, alsmede het volledige krediet, door naar 2024. Het kredietbedrag in 2024 is verder geactualiseerd, waaronder de samenvoeging met het krediet OH Burgemeester Moorenstraat, zoals opgenomen in begroting 2024.

Wijkaanpak Burg. Claessenstraat/Groenstraat-
(Van de totale geraamde investering ad € 502.000 + activering uren € 62.500 = € 564.500, is in 2023 begroot: € 28.270)
De werkzaamheden zijn grotendeels afgerond. Er worden nog groenvoorzieningen aangelegd en er wordt onderhoud uitgevoerd aan het groen. Er zijn geen overschrijdingen.

Woningbouwontwikkeling Wederikstraat/Woningen urgent woningzoekenden
(Totale geraamde investering 2023 bedroeg € 200.000)
Zoals in begroting 2024 opgenomen, zal het krediet voor 'Woningen urgent woningzoekenden' (voorheen genaamd 'Woningbouwontwikkeling Wederikstraat') worden doorgeschoven naar 2024 in combinatie met de realisatie van de woningen.

Programma 4: Veilige en dienstverlenende gemeente

Wat doen we?

Doel: In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
94	-1.893

Subdoel: We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samenredzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid

Met onze gemeenschap zijn we bezig met preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samen redzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid. Dat doen we onder andere via social media. Als voorbeelden kunnen we noemen het aanbod brandveilig leven en de 'kijk niet weg!' campagne die beiden in 2023 lopen. Daarnaast hebben we casuïstiek waarbij we 1-op-1 contact hebben met burgers of ondernemingen. Doordat men weet hoe onveiligheid kan worden voorkomen, men zich bewust is van de risico's die spelen, weten hoe hier tegen kan worden opgetreden en men daar ook zelf de verantwoordelijkheid in kan pakken, wordt de veiligheid verhoogd.

Subdoel: We waarborgen veiligheid van (kwetsbare) inwoners

In het integraal veiligheidsbeleid (IVB) hebben we de thema's 'zorg en veiligheid' en 'jeugd en veiligheid' geprioriteerd. Momenteel zijn we volop bezig met het verbeteren van de informatiepositie en samenwerking op beide thema's. We zijn bezig met de implementatie en borging van het AVE model (Aanpak Voorkoming Escalatie) binnen zorg en veiligheid en loopt op het thema jeugd en veiligheid het project straatcoaches om de jeugdoverlast binnen de gemeente beter in kaart te krijgen. Tevens zijn we alert op ontwikkelingen rondom thema's zoals cybercrime, radicalisering en polarisatie

Actualisatie kosten elektriciteit openbare straatverlichting (voordeel 51.000)
Op basis van de gefactureerde kosten, verwachten we voor 2023 over de gehele begroting een voordeel van € 199.000 ten opzichte van eerdere ramingen. Dit is een voordeel verdeeld over alle programma's. Voor de openbare straatverlichting onder programma 4 betreft dit een voordeel van € 51.000.

Straatcoaches (nadeel € 65.000, gedekt uit P-budget en inhuur)
Om de jeugdoverlast in kaart te brengen en in toom te houden, hebben we straatcoaches ingehuurd. De kosten hiervan dekken we uit ruimte in het P-budget die ontstaan is door wisseling van medewerkers.

Subdoel: We pakken ondermijning effectief aan

Ondermijning hebben we benoemd als prioriteit in het huidige integraal veiligheidsbeleid (IVB). In het bijbehorende Uitvoeringsplan staan per kwartaal concrete maatregelen uitgewerkt. in de tweede helft van dit jaar staan de continuering van de bestuurlijke controles van het ACT en Veilig buitengebied op de planning. Tevens is het onderzoek criminogene branches afgerond en zal na aanleiding van dit onderzoek een actieplan worden opgesteld.

Subdoel: We zijn voorbereid en repressief voor rampen en crisissen

In het tweede half jaar van 2023 staat er een oefening gepland voor het Team Bevolkingszorg (TBZ) Beesel. Het trainen en opleiden van functionarissen in de crisisstructuur loopt door. Het draaiboek Hoogwater wordt herzien.

Doel: We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
-22	-140

Subdoel: Klantgerichte dienstverlening op hoge kwaliteit

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor het verstrekken van informatie en het leveren van alle producten en diensten die van belang zijn voor onze inwoners (wettelijk verplicht en vanuit onze eigen ambities en doelen). We streven hier naar een klantgerichte aanpak en dienstverlening van hoge kwaliteit zodat onze inwoners en bedrijven kunnen vertrouwen op de gemeente Beesel.

Gemeentehuis
Zie voor het programma maatschappelijk vastgoed de paragraaf Programmabureau.

Klachtafhandeling
De Klachtenverordening 2022 van de gemeente Beesel is na ommekomst van het eerste jaar geëvalueerd. Dit leidt niet tot aanpassing van de werkwijze. De resultaten van het onderzoek van de regionale rekenkamers naar klachtbehandeling verwachten we in Q4.

Zwerfdieren
De overeenkomst met de huidige opvanglocatie eindigt dit jaar. Omdat de uitbaters hun bedrijfsactiviteiten beëindigen, zijn met ingang van 1 januari 2024 nieuwe overeenkomsten gesloten voor de opvang van zwerfdieren en het vervoer ervan.

Verkiezingen (nadeel € 30.000)
In juli 2023 is het kabinet gevallen waardoor er op 22 november 2023 Tweede Kamerverkiezingen zijn. Dit was niet voorzien. Er is budget noodzakelijk voor de organisatie. Het budget bestaat uit een vergoeding voor de werkzaamheden van de stembureauleden en overige kosten voor materiaal en communicatie.

Doel: Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bereikt

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
119	-1.229

Subdoel: We werken regionaal samen (ecosysteem Noord-Limburg)

In 2023 is het uitvoeringsprogramma van de regiovisie *De Gezondste Regio 2040* herijkt. Op basis van de herijking kennen we voortaan geen 6 maar 7 programma's in Noord-Limburg. Naast een breder inhoudelijk geladen programma ruimte (inclusief wonen en klimaat) - dit was voorheen het programma Landelijk Gebied - kennen we het aparte programma Veiligheid.
Daarnaast is in 2023 gewerkt aan een 5e projectenvelop voor de Regionale Investeringsagenda. Met de Provincie Limburg is gesproken over de continuering van deze investeringsagenda, omdat deze eind dit jaar zou aflopen. De Provincie Limburg staat hier positief tegenover net als de ondersteuning in een nieuwe aanvraag voor de Regio Deal.

Regiovisie De Gezondste Regio: uitvoering
Voor de uitvoering van de ambities uit onze regionale visie zijn eerder een Regio Deal en Investeringsagenda met respectievelijk het Rijk en de Provincie Limburg overeengekomen. De

uitvoering van deze twee 'overeenkomsten' loopt. In de vorm van projecten geven we concrete invulling hieraan. Over de voortgang van deze projecten wordt u middels een voortgangsrapportage en een raadsinformatiebrief in Q4 geïnformeerd.

Op 4 december vindt een raadsbijeenkomst plaats waar de gemeenteraad (onder andere) wordt bijgepraat over de Regio Noord-Limburg.

Propositie Regio Deal 5e tranche
Regio Noord-Limburg heeft een propositie opgesteld voor een nieuwe Regio Deal met het Rijk. Deze kent een omvang van €40 miljoen en bouwt voort op de thema's uit de vorige Regio Deal. U bent separaat hierover met een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Subdoel: We werken grensoverschrijdend samen (Bruggen en Euregio)

Voor het partnerschap met Brüggen hebben we voor 2024 en verder een lijst met enkele prioritaire projecten opgesteld. Daarnaast hebben we op projectniveau en op beleidsniveau contacten met Brüggen. Zo vindt er afstemming plaats op het gebied van toeristische routes, economie en bedrijfscontacten en hebben we aan een Brüggense raadscommissie in oktober nog een presentatie gegeven over het project de Groene Loper.

Amendement "Samen ontmoeten, samen beleven" (voordeel € 10.000)
Bij de behandeling van de begroting 2023-2026 in november 2022 is het amendement "Samen ontmoeten Samen beleven" aangenomen. De uitvoering van dit amendement wordt in 2024 opgepakt en uitgevoerd, nadat eerst verkennende gesprekken met Bruggen over de genoemde thema’s zijn gevoerd. Het raakt diverse onderwerpen: cultuur, sport en jeugd. Voor de uitvoering is een bedrag van € 10.000 beschikbaar. We stellen voor om dit bedrag over te hevelen naar 2024 omdat de uitvoering van dit amendement in 2024 wordt opgepakt.

Subdoel: We werken landelijk samen (perspectief kleine gemeente)

De K80 heeft verder gewerkt aan de concretisering van de Agenda K80. Elk bestuurslid is verantwoordelijk voor een thema uit deze agenda en verzameld enthousiaste leden om tot een soort kopgroep te komen. Zo zijn er inmiddels groep gericht op Sociaal Domein, Financiën, Landelijk Gebied, Omgevingswet, Wonen, Werkgeverschap en Weerbaar Bestuur / Ondermijning. Daarnaast is de start gemaakt met een lobbystrategie. Hiervoor is in september 2023 een bestuurskunde student begonnen aan een onderzoek en afstudeeropdracht. Voor de verkiezingsprogramma's is een verkiezingsflyer K80 naar alle partijen gestuurd.

Subdoel: Lokale samenwerking

Vele aspecten hebben invloed op de leefbaarheid in onze gemeente. Een belangrijk thema hierbij is veiligheid. Vandaar dat er in het veiligheidsbeleid dat in 2022 is vastgesteld een belangrijke link is gelegd. In het eerste kwartaal 2023 is hiervoor een uitvoeringsprogramma uitgewerkt en daar zijn we mee aan de slag gegaan. Concrete doorlopende voorbeelden op het snijvlak veiligheid-leefbaarheid zijn WhatsApp buurtpreventie en buurtbemiddeling. We zetten samen partners zoals synthese en politie in op het voorkomen van escalatie van leefbaarheidsvraagstukken.

In de samenwerking met de kernoverleggen hebben we het afsprakenkader aangescherpt en stemmen we conform de samenwerkingsafspraken rollen, taken en verantwoordelijkheden in diverse trajecten af.

Subdoel: Sterk bestuur

In het samenspel tussen gemeenteraad, college, organisatie en gemeenschap is het van belang dat het bestuur haar werk goed kan doen. De gemeenteraad wordt hierbij ondersteund door de griffie en de rekenkamer. De rekenkamer heeft conform planning onderzoeken uitgevoerd (of nog in uitvoering). We nemen ook in 2023 deel aan diverse samenwerkingsverbanden (in de (eu)regio en landelijk om onze positie te versterken en samen te werken op thema’s die onze gemeentegrens overschrijden. In het kader van de uitvoering van de controlerende taak van de gemeenteraad vindt de externe controle ieder jaar door onze accountant plaats. In 2023 is voor de gemeenteraad een functionaris

gegevensbescherming benoemd. Aanvullend op de reguliere bijeenkomsten heeft een training plaatsgevonden in het kader van BHV tijdens avond- en weekendvergaderingen in het gemeentehuis (hoe te handelen).

APPA (voordeel € 74.000)
De voorziening voor de pensioenen voor de wethouders is verlaagd wegens lagere pensioen verplichtingen (uitkeringen bereiken de lage periode in hoog-laag constructie). Vooralsnog zullen we de geplande dotatie niet uitvoeren.

Budget Regio Deal (voordeel € 56.000)
Dit budget zetten we voornamelijk in voor regio deals indien in het betreffende begrotingsprogramma niet voldoende dekking beschikbaar is. Voor 2023 verwachten we geen inzet meer van dit budget voor de regio deals.

Ambitiebudget
In de onderstaande tabel geven we een overzicht van de besteding van het ambitiebudget 2023. In de betreffende programma's geven we een toelichting op de bestedingen.

		Primair begroot	Bijstelling	Budget 2023
Prog	**Totaal budget**	**350.000**	**-**	**350.000**
4	Leefbaarheidsmedewerker	-70.000		-70.000
2	Onderzoek Schakel en gemeenschapsfunctie Beesel	-60.000	30.000	-30.000
3	Mobiliteitsplan	-80.000	72.500	-7.500
3	Medewerker verkeer	-60.000	-5.000	-65.000
1	Thema St. Joris en de Draak	-80.000	65.000	-15.000
3	Economische visie, dekking uit onderdeel mobiliteitsplan		-32.500	-32.500
2	Exploitatie de Schakel		-110.000	-110.000
	Overige ambities		-20.000	-20.000
	Restant	-	-	-

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Veilige en dienstverlenende gemeente	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
Veiligheid	**2.055**	**-94**	**1.961**
Burgerzaken	**255**	**22**	**277**
Gemeente	**1.368**	**-119**	**1.249**
Totaal lasten	**3.678**	**-191**	**3.487**
Baten			
Veiligheid	**68**	**0**	**68**
Burgerzaken	**137**	**0**	**137**
Gemeente	**20**	**0**	**20**
Totaal Baten	**225**	**0**	**225**
Geraamd Resultaat	**-3.452**	**191**	**-3.262**

Personeel: formatie en inhuur programma 4

Personeel (P) formatie (voordeel € 102.000 neutraal via overheveling naar inhuur en P-budget)
De Toezichthouder Veiligheid uit de begroting 2023 is niet ingevuld. Dit budget van € 70.000 is overgeheveld van 2023 naar 2024. Daarnaast zijn er straatcoaches ingehuurd die voor € 45.000 gedekt zijn uit P-budget. Het overige bedrag bestaat uit personele verschuivingen, waaronder de in dienst genomen boa's.

Samenvatting financiële mutaties > € 25.000 binnen programma 4 'Veilige en dienstverlenende gemeente':

- Actualisatie kosten elektriciteit openbare straatverlichting: € 51.000 voordeel;
- Ambitiebudget: € 30.000 voordeel, overgeheveld naar projecten;
- Straatcoaches: € 65.000 nadeel, gedekt uit P-budget en inhuur;
- Verkiezingen: € 30.000 nadeel;
- APPA: € 74.000 voordeel;
- Regiodeals: € 56.000 voordeel;
- Formatie: € 102.000 voordeel, overgeheveld naar inhuur en P-budget overige programma's;

Het resterende verschil bestaat uit diverse afwijkingen kleiner dan € 25.000.

Investeringen programma 4

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	Begroting	Wijziging	Totaal	Reden wijziging
Lichtmasten 2023	121,0	-	121,0	
Lichtmasten 2022	14,1	-	14,1	
Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.				

Lichtmasten 2022
(Van de totale investeringsruimte ad € 116.849 + activering uren € 13.500 = € 130.349, is in 2023 begroot € 14.178)
Zoals in de eerste berap was opgenomen, is de projectmatige vervanging van traditionele lichtpunten naar LED, oorspronkelijk gepland in 2022, volledig afgerond.

Lichtmasten 2023
(De totale investeringsruimte in 2023 bedraagt € 121.000 + activering uren € 13.500 = € 134.500)
De planmatige vervanging van de armaturen naar LED gaat volgens planning. Dit is het laatste jaar van de vervangingscyclus. Er zijn geen overschrijdingen.

Algemene dekkingsmiddelen

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	**229**	**6**	**235**
Algemene uitkering	**358**	**-358**	**0**
Dividend	**0**	**0**	**0**
Saldo van de financieringsfunctie	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten	**587**	**-352**	**235**
Baten			
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	**4.561**	**0**	**4.561**
Algemene uitkering	**27.606**	**-34**	**27.572**
Dividend	**399**	**0**	**399**
Saldo van de financieringsfunctie	**0**	**225**	**225**
Totaal Baten	**32.566**	**191**	**32.757**
Geraamd Resultaat	**31.979**	**543**	**32.522**

BsGW
In 2023 zijn er veel bezwaren ingediend bij BsGW. Op dit moment is BsGW nog bezig met de afwikkeling van de bezwaren. Voor de gemeente Beesel staan er op 2 oktober nog 292 bezwaren open. Na afhandeling van alle bezwaren hebben we een duidelijk beeld van OZB opbrengsten.

Gemeentefonds (nadeel € 34.000)
Gerepatrieerden uit Soedan
Per 31 juli worden 27 gerepatrieerden (Nederlandse nationaliteit) uit Soedan opgevangen op vakantiepark De Lommerbergen. Hiervoor ontvangen we van het Rijk ongeveer € 100.000. Hiervan zetten we in programma 2 € 25.000 in voor de personele werkzaamheden die hier voor de gemeente Beesel mee gepaard gaan. We staan aan de lat voor de 'basale behoefte' van deze inwoners. Denk hierbij aan dagbesteding, voorlichting of doorverwijzing bij inhoudelijke vragen over zorg of werk, maar ook onderwijs aan de minderjarigen die tot deze groep behoren.

Combinatie functionaris
Tot en met 2022 kregen we vanuit het Gemeentefonds jaarlijks een bedrag van € 61.000 voor de regeling Combinatiefuncties. Met ingang van 2023 ontvangen we voor de combinatiefuncties geen bedrag meer via het Gemeentefonds maar via de nieuwe regeling Brede Specifieke uitkering (SPUK) 2023-2026. Deze SPUK is opgenomen in programma 1.

Flankerend beleid energiearmoede
Het kabinet stelt voor 2023 middelen (voor Beesel € 30.000) beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen.

Loon- en prijsontwikkeling
Het kabinet heeft de compensatie voor de LPO voor 2023 naar beneden bijgesteld. We ontvangen hierdoor voor de jaarschijf 2023 € 110.000 minder.

De LPO-compensatie voor 2024 e.v. is positief bijgesteld:
2024 € 250.000
2025 € 213.000
2026 € 158.000
2027 € 167.000

Inzet van het budget voor dekking van LPO (voordeel 358.000)
Vanaf de meicirculaire 2022 hebben we van het Rijk aanzienlijke bedragen ontvangen voor de dekking van de extra lasten a.g.v. de loon- en prijsontwikkeling. We hadden deze middelen gereserveerd. In deze beestuursrapportage zetten we deze middelen in voor de dekking van de LPO in de diverse programma's.

Rente (voordeel € 225.000)
In 2023 hebben we te maken met een significante stijging van de rentevergoeding die wij krijgen op onze tegoeden bij de Schatkist en bij de banken. Eind 2022 was het rentepercentage ongeveer 0% en in het derde kwartaal 2023 is dit toegenomen tot ± 3,5 %. De werkelijke rentebaten t/m september bedroegen € 170.000. Het huidige saldo op onze rekening courant bij de banken en de Schatkist (± € 7 mln.) is voor een groot deel opgebouwd uit incidentele middelen die wij van het Rijk kregen. We verwachten in het laatste kwartaal geen grote uitgaven. Daarom hebben we voor het vierde kwartaal nog € 55.000 extra rentebaten geraamd.

Samenvatting financiële mutaties > € 25.000 binnen 'Algemene dekkingsmiddelen':

- LPO middelen: € 358.000 voordeel, overgeheveld naar overige programma's;
- Gemeentefonds: € 34.000 nadeel;
- Rente: € 225.000 voordeel.

Overhead

Wat doen we?

Doel: De organisatie van Beesel heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
68	-1.517

Subdoel: Blijven aansluiten bij veranderende maatschappij (bestaand personeel)

In 2023 wordt veel geïnvesteerd in teamontwikkeling. De medewerkers hebben in het Medewerkerstevredenheidsonderzoek aangegeven dit belangrijk te vinden. De ene keer om elkaars kwaliteiten beter te weten. In andere teams om elkaar te leren kennen, omdat er nieuwe collega's bijgekomen zijn.

Subdoel: De juiste mensen zitten op de juiste plek

Ook individueel is geïnvesteerd in persoonlijke ontwikkeling en vakkennis. Het opleidingsbudget is dit jaar meer dan goed ingezet en zal worden verhoogd.
Onze interne mobiliteit heeft tot nu toe voor 7 medewerkers een nieuwe functie opgeleverd binnen gemeente Beesel. Met andere medewerkers worden in ontwikkeltrajecten afspraken gemaakt om extra taken te doen of op onderdelen bij andere functie mee te kijken.

Opleidingsbudget (nadeel € 30.000)
Het opleidingsbudget verhogen we in 2023 met 30.000 euro mede gelet op extra scholingsbehoefte door personele wisselingen, nieuwe wetgeving en ontwikkelingen en uitbreiding.

Begeleiding ziekteverzuim
Het verzuim blijft stabiel (5%+) en dus blijven we inzetten op reïntegratie-inspanningen, mede ook op advies van de bedrijfsarts, die ervoor zorgen dat medewerkers weer duurzaam terug kunnen keren naar hun werk. De kosten zijn hoger dan vooraf vastgesteld en daarmee wordt € 15.000 extra nodig geacht.

Subdoel: Zorgen voor voldoende medewerkers (kwantitatief)

In 2023 investeren we op vele onderdelen in de werving van nieuwe medewerkers. Onze ambities zijn hoog en we willen dit met zijn allen goed doen. Dat betekent dat we in teams de formatie tijdelijk opplussen om geen achterstanden te blijven hebben. Maar ook moeten we op de plekken waar onze eigen medewerkers ziek zijn een tijdelijke inhuur kracht inzetten. Daarmee blijven we investeren in een gezond klimaat om ons werk te doen.

Subdoel: Aantrekkelijk blijven als werkgever

Inmiddels staan we aan de vooravond van de introductie van een nieuw functie en loongebouw. Onze CAO Gemeenten is voor 2023 helder (de onderhandeling voor 2024 zijn al weer begonnen) en met de organisatieontwikkeling zijn we aan het ontdekken wat Werkgeluk voor Beesel inhoudt. Hierbij betrekken we onze medewerkers in een gezamenlijke middag, waarin we in gesprek met elkaar gaan over de thema's van 'Ongerwaeg'.
Na de coronaperiode pakken we ook in het kader van Vitaliteit en verbinding onze gezamenlijke sportactiviteiten weer op

Wachtgelden (nadeel € 25.000)
In 2023 is € 25.000 meer aan WW-rechten uitgekeerd dan eerder aangenomen door een extra gerechtigde en langere looptijd.

Doel: We zijn in control, adviseren, ondersteunen en sturen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren

Bedragen x € 1.000 **Onderstaand geven we voor dit doel het voordeel (+) of nadeel (-) weer**

Saldo 2e Berap 2023	Begrotingssaldo na 2e Berap 2023
270	-5.845

Subdoel: We ondersteunen en sturen medewerkers in hun werk

We werken voor cloudstrategie aan een meerjaren visie en verwachten deze medio 2023 op te leveren. Uitgangspunten zijn toegankelijkheid, duurzaamheid, schaalbaarheid, veiligheid en samenwerken. In het kader van stuurinformatie is het project "Datagedreven werken" van start gegaan in 2023. Vanuit dit project werken we integraal aan verkrijgen van inzicht om zo te bewegen van reageren naar voorspellen en een verbeterslag te slaan op kwaliteit.

Visma betalingstermijn en prijsstijging (nadeel € 50.000)
Visma, die software voor ons levert, heeft gekozen voor een andere manier van factureren. Van half jaar naar jaarbetalingen. Daarnaast is er sprake van een inflatiecorrectie. Hierdoor hebben we dit jaar een nadeel van € 50.000.

Vervanging grondapplicatie (voordeel € 50.000, neutraal overhevelen 2023 naar 2024, neutraal via reserve)
We gaan in het vierde kwartaal 2023 het gesprek aan met de leverancier, zodat we de impact kunnen bepalen van de vervanging van de grondapplicatie. Daarna kan in 2024 de uitvoering plaatsvinden. Om deze reden hevelen we het budget over van 2023 naar 2024.

Update over cloudstrategie (voordeel € 450.000, neutraal overhevelen 2023 naar 2024, dekking uit reserve)
De eerste concrete stap naar een nieuwe werkomgeving en moderne toekomstbestendige IT-infrastructuur is gezet. Namelijk het uitvoeren van een grondig assessment. Hierbij is de huidige situatie in kaart gebracht, en zijn de uitgangspunten / wensen voor de nieuwe omgeving bepaald. Met als vervolgstap het opstellen van een meerjarige roadmap & technisch ontwerp. Deze roadmap zal vervolgens dienen als de rode draad waarlangs we de toekomstige upgrades/investeringen kunnen verantwoorden. Voor 2023 hadden we een budget van € 350.000 voor het gehele traject om over te gaan naar de cloud. Dit bedrag is in 2022 bepaald op basis van de toenmalige prijzen. Wegens de hoge inflatie willen we een bedrag van € 450.000 overhevelen naar 2024, zodat we de overstap naar de cloud kunnen uitvoeren.

Verlenging lease van servers en update huidige werkomgeving (nadeel € 102.000)
Omdat er voorzien was dat we in 2023 al over zouden gaan naar de cloud is het budget voor de lease van de hardware/servers afgeraamd. We zitten hier nog niet in de uitvoering, omdat we tijdens de verkenningsfase het traject breder oppakken. Daarom zijn we genoodzaakt om de lease van de Server hardware ook in 2023 en 2024 door te laten lopen. De eerdere bezuiniging draaien we hiermee terug tot en met 2024. In de begroting 2025-2028 zullen we structureel budget vragen voor de cloud omgeving.
Naast het langer moeten leasen van de servers is er ook een update nodig van cruciale basissoftware.

Digitale capaciteit (nadeel € 28.000)
Door het stijgende aantal medewerkers is het noodzakelijk om de capaciteit van onze digitale werkomgeving uit te breiden.

Salarisadministratie
Het personeelsinformatiesysteem en aanverwante databases worden opgeschoond en gekoppeld.

Met externe deskundigheid richten we een dashboard in om actuele stuurinformatie te kunnen genereren op organisatie.

Secretariële ondersteuning
Met het realiseren van de uitbreiding op het secretariaat kan passende ondersteuning op college en managementteam weer worden geboden.

Onderhoud gemeentehuis (nadeel € 33.000)
Op basis van de huidige vooruitzichten, zien we een tekort ontstaan in de onderhoudsvoorziening voor het gemeentehuis. In 2023 vindt er daarom een extra storting in de onderhoudsvoorziening plaats van € 33.000.

Subdoel: We adviseren op vakinhoud

We werken integraal en nemen besluiten waarbij we rekening houden met alle verschillende oogpunten. Om te komen tot integrale besluiten adviseren we medewerkers en bestuur vanuit verschillende teams zoals documentaire informatievoorziening, Automatisering en Informatievoorziening, Algemeen Juridische zaken, Financiën, Personeel & Organisatie, Communicatie en Strategie en Control. Hierdoor zijn onze besluiten technisch en in personeel uitvoerbaar, financieel haalbaar, passende bij wetgeving en onze wettelijke taken, sluiten ze aan bij onze visie en ambitie en is het begrijpelijk te communiceren voor onze inwoner.

Wet open overheid (voordeel € 68.000)
De toelichting op de Wet open overheid treft u aan in de paragraaf Wet open Overheid.

K80 (voordeel € 90.000)
Over 2022 en 2023 ontvangt de gemeente Beesel, voor de inzet van de secretaris (strateeg), het secretariaat, communicatie en de facilitering van de eerste fysieke ledenvergadering de vergoeding vanuit het netwerk K80.

Zero based budgetting (nadeel € 200.000, neutraal door realisatie in maatwerkvoorzieningen jeugd)
In het kader van zero based budgetting hebben we door diverse ontwikkelingen en beleidskeuzes de taakstelling (nog) niet structureel kunnen behalen. Wel zien we door de ingezette koers en het werken met de doelenboom dat er mogelijkheden zijn om de taakstelling voor 2023 te verwezenlijken. Gelet op de inzet op ons sociaal domein, de inzet op het voorliggend veld en de resultaten tot nu verwachten we minder kosten te maken dan begroot op maatwerkvoorzieningen jeugd (programma 2). Dit incidentele voordeel zetten we in om de taakstelling 2023 te behalen.

Uitvoeringsbudget Zero based budgetting (voordeel € 58.000, neutraal via investeringsreserve)
Op het uitvoeringsbudget voor ZBB resteert eind 2023 nog € 58.000. Dit bedrag schuiven we door naar 2024. Hiermee kunnen we de vervolgstappen (nadere uitwerking en verankering keuzes) zetten die in 2024 verder vorm en inhoud krijgen. De dekking uit de investeringsreserve schuiven we eveneens door naar 2024. Per saldo is dit neutraal.

Subdoel: We hebben evenwicht tussen zelf doen en uitbesteden, voeren regie daar waar nodig

Samenwerkingen
De gemeente Beesel werkt nauw samen in de regio Noord-Limburg en voor een deel in Noord- en Midden-Limburg. Daarnaast werken we in een aantal subregionale en euregionale samenwerkingsverbanden. De afgelopen periode is, mede in het licht van het regionale onderzoek, stilgestaan bij de vergaderdruk en de zogenaamde spaghetti aan overlegstructuren. In het licht van de herijking van het regionaal uitvoeringsprogramma worden hier eind 2023 en in de loop van 2024 regionaal voorstellen voor gedaan om hier minder en efficiënter de afstemming te organiseren. Daarnaast loopt binnen de K80 een onderzoek op samenwerking op het gebied van accountancy en samenwerking met verschillende HBO instellingen op het gebied van aantrekkelijk werkgeverschap. Vanuit Beesel volgen we deze trajecten en bepalen we welke voor ons passend zijn.

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Overhead	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
Organisatie	**1.585**	**-48**	**1.537**
In control	**6.115**	**-180**	**5.935**
Totaal lasten	**7.700**	**-228**	**7.472**
Baten			
Organisatie	**0**	**20**	**20**
In control	**0**	**90**	**90**
Totaal Baten	**0**	**110**	**110**
Geraamd Resultaat	**-7.700**	**338**	**-7.362**

Personeel: formatie en inhuur overhead

Personeel (P) formatie (voordeel € 153.000 neutraal via overheveling naar inhuur en P-budget)
Ook in Overhead zijn vele personele mutaties geweest zowel binnen het programma van P-budget naar inhuur als van P-budget Overhead naar P-budget in andere programma's. Er is bijvoorbeeld € 47.500 overgeheveld van het P-budget naar inhuur voor de medewerkers DIV. De kosten voor de boa's in programma 4 van € 33.000 zijn gedekt uit P-budget uit programma Overhead. Er is € 11.000 vrijgemaakt voor inhuur van een medewerker voor de extra verkiezingen. Tenslotte is € 41.000 van het P-budget Overhead overgeheveld naar P-budget in andere programma's.

Voor de werkzaamheden, die R. Nillesen verricht voor de Veiligheidsregio ontvangen we een vergoeding van ongeveer € 20.000.

Personeel inhuur (nadeel € 99.000, neutraal via diverse programma's)
Zoals hierboven beschreven heeft het grootste bedrag van € 47.500 betrekking op de inhuur van medewerkers DIV. Daarnaast is er € 19.000 uit bestaande middelen vrijgemaakt om de extra verkiezingen te leiden en een reguliere kwaliteitscontrole BRP te verrichten. Om de werkzaamheden op te vangen wegens ziekte is € 29.000 begroot met dekking de knelpuntenpot. Ook de aanhoudende piekbelasting in werving en selectie van nieuwe medewerkers is opgevangen door tijdelijke inhuur van extra capaciteit. Dit is gedekt door de knelpuntenpot.

Knelpuntenpot (voordeel € 107.000)
Om alle personele knelpunten (ziekte, zwangerschap e.d.) op te kunnen vangen is de knelpuntenpot ingezet om medewerkers in te huren.

Stelpost Cao stijging (voordeel € 43.000)
In de begroting 2023 is een extra bedrag gereserveerd voor opvang van stijgende loonkosten als gevolg van een nieuwe CAO. Het laatste bedrag van € 43.000 is ingezet om de lonen te compenseren.

Activeren uren programma Overhead (nadeel € 69.000)
Zie toelichting onderstaand.

Activeren uren over gehele begroting (nadeel € 109.000)
Een aantal projecten/investeringen zoals 'Wijkaanpak Wildenkamp', 'de Groene Loper' en 'Herinrichting Centrum Offenbeek' zijn deels/volledig doorgeschoven naar 2024 en er zijn andere (kleinere) projecten bij gekomen.
Doorschuiving betekent dat bijbehorende begrote activering van uren (in de verschillende programma's) eveneens gedeeltelijk doorschuift.
Omdat de betreffende uren niet in 2023 geactiveerd kunnen worden, komen deze salariskosten ten laste van het begrotingssaldo. Dit leidt in totaal tot een nadeel van € 108.900 in 2023, verdeeld over:

- programma 1: voordeel € 4.060
- programma 3: nadeel € 43.500
- programma overhead: nadeel € 69.460

Samenvatting financiële mutaties > € 25.000 binnen programma 'Overhead':

- Activeren uren: € 69.000 nadeel;
- Opleidingsbudget: € 30.000 nadeel;
- Wachtgelden: € 25.000 nadeel;
- Kosten Visma: € 50.000 nadeel;
- Vervanging grondapplicatie: € 50.000 voordeel, neutraal via reserve;
- Update cloud strategie: € 450.000 voordeel, neutraal via reserve;
- Digitale capaciteit: € 28.000 nadeel;
- Lease en update server: € 102.000 nadeel;
- Onderhoud gemeentehuis: € 33.000 nadeel;
- Wet open overheid: € 68.000 voordeel;
- K80: € 90.000 voordeel;
- Zero Based Budgetting: € 200.000 nadeel, neutraal door realisatie jeugd, programma 2;
- Uitvoeringsbudget Zero Based Budgetting: € 58.000 voordeel, neutraal via reserve;
- Knelpuntenpot: € 107.000 voordeel, overgeheveld naar P-budget;
- Stelpost CAO stijging: € 43.000 voordeel;
- Formatie: € 153.000 voordeel, overgeheveld naar inhuur en P-budget diverse programma's;
- Inhuur: € 99.000 nadeel, gedekt uit divers budget.

Het resterende verschil bestaat uit diverse afwijkingen kleiner dan € 25.000.

Investeringen overhead

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	Begroting	Wijziging	Totaal	Reden wijziging
Materieel onderhoudsdienst	388,3	-129,3	259,0	Doorschuiving naar 2024 cf. begroting 2024
Snelladers gemeenteloods	40,0	-	40,0	
Uitbreiding werkplek bestuurssecretariaat	20,0	-	20,0	
Switches	-	32,0	32,0	Noodzakelijke vervanging
Gemeentehuis	650-3.300	PM		

Materieel onderhoudsdienst
Als gevolg van lange levertermijnen, schuift het krediet deels door naar 2024. Dit kredietbedrag was al meegenomen in het investeringsbedrag 'Materieel onderhoudsdienst' voor 2024 binnen begroting 2024.

Snelladers gemeenteloods
(De totale investeringsruimte in 2023 bedraagt € 40.000 + activering uren € 2.250 = € 42.250)
De werkzaamheden met betrekking tot het verzwaren van de elektra-aansluiting in de loods en het plaatsen/aansluiten van de laadpalen zijn afgerond.

Uitbreiding werkplek bestuurssecretariaat
(De totale investeringsruimte in 2023 bedraagt € 20.000 + activering uren € 1.344 = € 21.344)
Wegens de uitbreiding van het bestuurssecretariaat met een extra medewerker is de werkplek aangepast.

Switch vervanging
(De totale investeringsruimte in 2023 bedraagt € 32.000)
De huidige switch/netwerk infrastructuur in het gemeentehuis en de gemeente loods is 7+ jaar oud. Om de continuïteit te waarborgen, gaan we deze vervangen. Hierbij houden we ook rekening mee met de toekomstige plannen. Dit betreft een investering waarbij de kapitaallasten ingaan per 2024 waarbij het gaat om € 6.400 euro per jaar voor de duur van 5 jaar.

Gemeentehuis
Dit maakt onderdeel uit van het project maatschappelijk vastgoed. Dit plan wordt verder uitgewerkt.

Vennootschapsbelasting

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Vennootschapsbelasting	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
Vennootschapsbelasting	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten	**0**	**0**	**0**

Baten			
Vennootschapsbelasting	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**0**	**0**	**0**

Geraamd Resultaat	**0**	**0**	**0**

Bedrag voor onvoorzien

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Bedrag voor onvoorzien	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
Onvoorzien	**55**	**-2**	**52**
Totaal lasten	**55**	**-2**	**52**
Baten			
Onvoorzien	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**0**	**0**	**0**
Geraamd Resultaat	**-55**	**2**	**-52**

Mutaties reserves

Wat kost het?

Bedragen x €1.000

Mutaties reserves	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Lasten			
beleven	**0**	**0**	**0**
Samenkracht	**1.449**	**-90**	**1.358**
Fijn wonen en bedrijvig	**-86**	**86**	**0**
Veilige en dienstverlenende gemeente	**0**	**0**	**0**
Overhead	**0**	**1.401**	**1.401**
Totaal lasten	**1.363**	**1.397**	**2.759**
Baten			
beleven	**214**	**-6**	**207**
Samenkracht	**1.008**	**-51**	**956**
Fijn wonen en bedrijvig	**1.007**	**-301**	**707**
Veilige en dienstverlenende gemeente	**161**	**-70**	**91**
Overhead	**1.104**	**843**	**1.947**
Totaal Baten	**3.494**	**415**	**3.908**
Geraamd Resultaat	**2.131**	**-982**	**1.149**

Samenvatting financiële mutaties > € 25.000 binnen 'Mutaties reserves':

Programma 1 Beleven (nadeel € 6.000)
- Regeling talentontwikkeling: € 25.000 voordeel;
- Premium wandelroute: € 25.000 nadeel;
- Het restantbedrag betreft mutaties < € 25.000.

Programma 2 Samenkracht (voordeel € 39.000)
- Kader 13, meest inclusieve gemeente van Nederland: € 60.000 nadeel;
- Opvang ontheemde Oekraïners: € 100.000 voordeel;
- Het restantbedrag betreft mutaties < € 25.000.

Programma 3 Fijn wonen en bedrijven (nadeel € 387.000)
- Groen Beheer Plan: € 50.000 nadeel;
- Omgevingsvisie: € 150.000 nadeel;
- Duurzaamheid: € 172.000 nadeel;
- Het restantbedrag betreft mutaties < € 25.000.

Programma 4 Veilige en dienstverlenende gemeente (nadeel € 70.000)
- Toezichthouder Veiligheid: € 70.000 nadeel;

Overhead (nadeel € 558.000)

- Transitie en outsourcing naar de cloud incl. Centric: € 450.000 nadeel;
- Grondapplicatie: € 50.000 nadeel;
- Uitvoeringsbudget Zero based budgetting: nadeel € 58.000

Tabel Programmaplan

Bedragen x €1.000

	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
Beleven			
Lasten	2.094	-301	1.793
Baten	307	0	307
Saldo	-1.787	301	-1.486
Samenkracht			
Lasten	22.658	207	22.865
Baten	7.291	-10	7.281
Saldo	-15.367	-217	-15.584
Fijn wonen en bedrijvig			
Lasten	9.149	-593	8.557
Baten	3.784	-47	3.737
Saldo	-5.365	545	-4.820
Veilige en dienstverlenende gemeente			
Lasten	3.677	-191	3.486
Baten	225	0	225
Saldo	-3.453	191	-3.261
Algemene dekkingsmiddelen			
Lasten	587	-352	235
Baten	32.566	191	32.757
Saldo	31.979	543	32.522
Overhead			
Lasten	7.700	-229	7.472
Baten	0	110	110
Saldo	-7.700	339	-7.362
Vennootschapsbelasting			
Lasten	0	0	0
Baten	0	0	0
Saldo	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien			
Lasten	55	-2	52
Baten	0	0	0
Saldo	-55	2	-52
Totaal LASTEN vóór mutaties reserves	**45.920**	**-1.461**	**44.460**
Totaal BATEN vóór mutaties reserves	**44.173**	**244**	**44.417**
Totaal SALDO vóór mutaties reserves	**-1.748**	**1.704**	**-43**

Mutaties reserves	Begroting 2023	2e Berap 2023	Begroting na 2e Berap 2023
beleven			
Lasten	0	0	0
Baten	214	-6	207
Saldo	214	-6	207
Samenkracht			
Lasten	1.449	-90	1.358
Baten	1.008	-51	956
Saldo	-441	39	-402
Fijn wonen en bedrijvig			
Lasten	-86	86	0
Baten	1.007	-301	707
Saldo	1.093	-387	707
Veilige en dienstverlenende gemeente			
Lasten	0	0	0
Baten	161	-70	91
Saldo	161	-70	91
Overhead			
Lasten	0	1.401	1.401
Baten	1.104	843	1.947
Saldo	1.104	-558	546
Totaal LASTEN mutaties reserves	**1.363**	**1.397**	**2.759**
Totaal BATEN mutaties reserves	**3.494**	**415**	**3.908**
Totaal SALDO mutaties reserves	**2.131**	**-982**	**1.149**

Totaal LASTEN	**47.283**	**-65**	**47.219**
Totaal BATEN	**47.667**	**658**	**48.325**
GERAAMD RESULTAAT	**382**	**722**	**1.106**

Paragrafen

Kapitaalgoederen

Onderhoudsplannen	Jaar Vaststelling	Door raad/ college	Achterstallig onderhoud	Financiële doorvertaling in begroting	Jaar actualisatie
Wegen	2016	raad	Nee	Ja	2024
Openbare Verlichting	2016	raad	Nee	Ja	2024
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	2022	raad	Nee	Ja	2027
Groenvoorzieningen	-	-	Nee	Ja	2024
Begraafplaatsen	2016	raad	Nee	Ja	2024
Buitensportaccommodaties	2020	college	Nee	Ja	Ntb
Gebouwen en binnensportaccommodaties	2020	raad	Nee	Ja	2024

Gebouwen en binnensportaccommodaties
In de loop van 2020 hebben we de onderhoudsplannen voor onze gemeentelijke gebouwen geactualiseerd en de bijbehorende storting in de onderhoudsvoorziening vastgesteld. De resultaten uit de onderhoudsplannen, inclusief de reeds nu bekende ontwikkelingen, verwerken we in de volgende actualisatie van onze onderhoudsplannen alsmede in de meerjarenbegroting van de onderhoudsvoorziening.

Actualisatie onderhoudsplannen 2024 i.p.v. 2023
De onderhoudsplannen actualiseren we iedere 3 jaar. In 2023 zou de eerstvolgende actualisatie van de onderhoudsplanning plaatsvinden.
In verband met tijdelijke uitval van de beleidsmedewerker, schuift de actualisatie van de onderhoudsplannen door naar 2024.

Op basis van de huidige vooruitzichten, zien we echter reeds een tekort ontstaan in de onderhoudsvoorzieningen van:

- de gymzaal in Offenbeek en
- het gemeentehuis

In 2023 vinden er daarom extra stortingen in de voorzieningen plaats. Deze extra stortingen zijn financieel ook al toegelicht in progr. 1 onder subdoel 'Ruimte voor sport en bewegen' en in progr. Overhead onder subdoel 'We ondersteunen en sturen medewerkers in hun werk'.
Mocht bij de actualisatie van de onderhoudsplannen in 2024 blijken dat een verdere aanpassing van stortingen/onttrekkingen in/uit de onderhoudsvoorzieningen benodigd zijn dan wordt dit financieel verwerkt in de bestuursrapportage in 2024.

Wegen
Er was dit jaar een vacature uitgezet voor een integraal beheerder openbare ruimte. Omdat deze vacature niet kon worden ingevuld, zetten we de opdracht voor het beleids-beheerplan wegen, gecombineerd met groen, extern uit. Inmiddels zijn we gestart met de voorbereidingen. In 2024 wordt het plan opgesteld. Hierin worden o.a. randvoorwaarden vastgelegd en wordt vooruitgekeken wat we de komende jaren qua uitvoering op de planning hebben staan.

Groen
M.b.t. het beleids-/beheerplan verwijzen we u naar 'Wegen', bovenstaand.

Grondbeleid

Nota Grondbeleid / kostenverhaal
Het huidige grondbeleid van de gemeente is terug te vinden in diverse beleidstukken en is gedateerd. Met de doorontwikkeling van de P&C-cyclus en de komst van de nieuwe omgevingswet ontstaat de behoefte aan actualisatie en bundeling van het grondbeleid en het kostenverhaal. Daarnaast is actualisatie van de nota Grondbeleid als actiepunt opgenomen in de recent vastgestelde woonzorgvisie.
Er is inmiddels een start gemaakt met de actualisatie en herziening van het gemeentelijke grondbeleid. Uw raad zal op enkele momenten hierin worden meegenomen. We verwachten medio 2024 het geactualiseerde grondbeleid ter besluitvorming te kunnen aanbieden.

Grondexploitaties
Middels de bestuursrapportages wordt u op hoofdlijnen geïnformeerd over de actuele ontwikkelingen en eventuele wijzigingen. Gelijktijdig met de jaarrekening zijn/worden de herziene grondexploitaties opnieuw financieel bijgewerkt en ter besluitvorming aangeboden.

Grondexploitatie “Oppe Brik”
Wat hebben we gedaan
- De bouw van de 30 huurwoningen op de voormalige woonwerkkavels zijn in de afrondende fase;
- De verhuurprocedure voor deze woningen is door Woonwenz opgestart middels een informatieavond;
- De bouw van de 6 levensloopbestendige markthuurwoningen in opdracht van Nester is in de afrondende fase;
- De provinciale projectsubsidie "Herontwikkeling voormalig industrieel complex Beesel Molenveld" ter waarde van € 200.000 is verantwoord, we zijn nog in afwachting van een reactie vanuit de provincie;
- Onderstaand een overzicht van de vrije sector kavels:

Status per: 18-09-2023			
kavel			**status**
9		vrijstaand	verkocht
10		vrijstaand	vrij
11		vrijstaand	verkocht
19		vrijstaand	vrij
27		2^1 kap met kavel 28	verkocht
28		2^1 kap met kavel 27	verkocht
31		2^1 kap met kavel 32	verkocht
32		2^1 kap met kavel 31	verkocht
34		vrijstaand	verkocht
36		vrij staand	verkocht
37		vrijstaand	vrij
38		vrijstaand	in optie
39		vrijstaand	verkocht
40	a	vrijstaand of 2^1 kap met kavel 40b	vrij
	b	vrijstaand of 2^1 kap met kavel 40a	vrij

Wat gaan we doen
- De resterende 5/6 vrije sector kavels staan in de verkoop;
- Woonrijp maken plangebied wordt eind 2023 opgestart;
- Groenplan wordt uitgewerkt, aanbesteed en uitgevoerd;
- Financiële afronding van het plan en sluiten van de grondexploitatie in 2024.

Financiële aanpassingen
De ontwikkelingen geven vooralsnog geen aanleiding tot wijzigingen in het verwachte financiële resultaat/de reeds getroffen verliesvoorziening.

Grondexploitatie "Parklaan"
Wat hebben we gedaan
- De bouw van de 27 appartementen en 8 grondgebonden huurwoningen zijn in de afrondende fase;
- De verhuurprocedure voor deze woningen is door Woonwenz opgestart middels een informatieavond;
- De ontwikkeling maakt onderdeel uit van de provinciale KLC-subsidie. De provincie is verzocht de looptijd van deze subsidie te verlengen.

Wat gaan we doen
- Woonrijp maken plangebied wordt in het eerste kwartaal van 2024 opgestart;
- Groenplan wordt uitgewerkt, aanbesteed en uitgevoerd;
- verantwoording van de provinciale KLC-subsidie is voorziet in Q4 2024;
- Financiële afronding van het plan en sluiten van de grondexploitatie in 2024.

Financiële aanpassingen
De ontwikkelingen geven vooralsnog geen aanleiding tot wijzigingen in het verwachte financiële resultaat/de reeds getroffen verliesvoorziening.

Grondexploitatie Heijackerstraat
Wat hebben we gedaan
- De gemeente en potentiële CPO-gegadigde zijn in overleg over de haalbaarheid van een CPO-initiatief;
- Er is een marktvraag in voorbereiding voor de realisatie van 6 starters-rijwoningen op het bouwveld;
- De procedure voor de uitgifte van de zelfbouwkavels is in voorbereiding;
- De noodzakelijk civieltechnische aanpassingen zijn beschreven in een bestek en tekeningen. De aanbesteding van het werk is uitgezet, de verwachting is dat er medio november een aannemer bekend is die de werkzaamheden kan uitvoeren

Wat gaan we doen
- start bouwrijp maken van het plangebied inclusief ondergrondse infra;
- opdracht verlenen voor de realisatie van projectmatige starters-rijwoningen;
- Uitgifte vrije sector kavels (zelfbouwkavels);
- Participatietraject opstarten voor herinrichting van de speelvoorzieningen.

Financiële aanpassingen
De ontwikkelingen geven vooralsnog geen aanleiding tot wijzigingen in het verwachte financiële resultaat.

Duurzaamheid

In deze paragraaf lichten we beleidsmatig de diverse duurzaamheidsonderwerpen van het programma Duurzaamheid toe. We doen dit aan de hand van het duurzaamheidsdoel en de subdoelen.
De eventuele financiële impact vindt u terug in programma 2 en 3.

Doel: Duurzaamheid: transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

Duurzaamheid algemeen
Het actieplan Actieplan 2023-2026, gebaseerd op de Duurzaamheidsvisie 2019-2030, is door het college vastgesteld. De raad heeft hierover een Raadsinformatiebrief ontvangen. Met het uitvoeren van de opgenomen acties, liggen we op een actuele koers om onze duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren.

Klimaatakkoordmiddelen
Zie hiervoor onder programma 3, subdoel duurzame energie.

Communicatie
Het Groene Loket voor alle vragen van inwoners over duurzaamheid was ook in de afgelopen periode een aantal malen per week geopend. We zetten deze laagdrempelige manier om duurzaamheid te stimuleren en faciliteren voort.

Subdoel duurzame energie: we besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op

Implementatie Warmtetransitievisie (WTV)
In vervolg op de Transitievisie Warmte is een uitwerking in de vorm van een Warmtestrategie in de maak die alle doelgroepen handelingsperspectief moet bieden.
We hebben aanvullende middelen ontvangen in het kader van energiearmoede voor de inzet van energiefixers. Zie hiervoor verder programma 2, subdoel armoede en schulden voorkomen.
Verder is een aanvraag in kader van het Nationaal IsolatieProgramma gedaan voor een 1e tranche. Dit betekent een financiële bijdrage voor circa 290 huishoudens met een koopwoning om tot isolatiemaatregelen te komen. De bijdrage moet nog uitgekeerd worden. In RES-verband wordt een collectieve tendering voor de nodige ontzorging en realisatie voorbereidt.

Energiebesparing en opwek
Gebiedsontwikkeling 't Brook: de afgelopen periode is vooral gewerkt aan het Nationaal Programma Landelijk Gebied. We overwegen een verdere stap aan de hand van een gebiedsstudie die rekening houdt met alle ruimteclaims die we kennen, denk daarbij aan resultaten gebiedsprogramma NPLG en de Delta Rhine Corridor.

Zonneparken in aanbouw: in de loop van dit jaar zijn of worden de drie in aanbouw zijnde zonneweides (2x Bergerhofweg en Drakenrijk) afgerond en in werking gesteld.

Participatie RES
In 2023 is verder gewerkt aan de verdere vorming van de organisatie; er wordt een Centrumregeling voorgesteld. Dit is in voorbereiding voor verdere besluitvorming.

Subdoel: sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiteren

Energiearmoede
In 2023 hebben we, in het kader van energiebesparing, een witgoedactie gehouden onder inwoners die in aanmerking komen voor een energietoeslag. 72% van de huishoudens die we hebben benaderd, heeft gebruik gemaakt van deze mogelijkheid om een niet-zuinig apparaat te vervangen door een met een beter energielabel. Zie ook programma 2, subdoel armoede en schulden voorkomen.

Subdoel biodiversiteit en klimaatadaptatie: we gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer en hittestress

Op grond van het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie en biodiversiteit hebben we basisschool De Triolier ondersteund bij de realisatie van een klimaatadaptief schoolplein (Groenblauwe Revolutie). De studenten van de HAS hebben hun verkenning van het klimaatadaptief inrichten van onze bedrijventerreinen afgerond. Er is een visiedocument opgeleverd, waarmee we bij toekomstige aanpak van bedrijventerreinen rekening houden.
Zie voor de aanpak van biodiversiteit en klimaatadaptatie verder in programma 3 het bovenstaande subdoel en de subdoelen 'we willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit' en 'we richten plekken in met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren'.

Subdoel circulaire economie: we delen spullen, repareren en hergebruiken waar mogelijk, zodat we zuinig zijn met grondstoffen

Circulaire inkoop
We hebben met ingang van medio september 2023 een externe adviseur ingehuurd voor de duur van één jaar om de pilot circulaire inkoop vorm te geven. Deze pilot is bedoeld om daar waar mogelijk de inkoop circulair vorm te geven en daarmee de circulaire economie aan te jagen.

Circulair Ambachtscentrum
Samen met de gemeente Venlo en andere partners zijn de mogelijkheden verkend voor het realiseren van een volwaardig fysiek circulair ambachtscentrum. Dit blijkt voorlopig niet haalbaar. Uit deze zoektocht is een circulair collectief ontstaan, waarmee nu verder wordt gebouwd aan onze gemeenschappelijke ambities. De partners zijn op dit moment, naast beide gemeentes en hun milieuparken, te vinden op het terrein van voortgezet onderwijs, repair cafés (vrijwilligers) en kringloopcentra (zowel commercieel als ideëel, met betaald personeel, vrijwilligers en personeel uit de sociale werkgelegenheid). Voor de subsidies verwijzen we naar programma 3.

Grondstoffenplan
In verband met uitvoeringsproblematiek van verkende mogelijke oplossingsrichtingen (de afvalinzamelaar kan het beoogde model kliko niet aan de inzamelwagen haken) schorten we de besluitvorming rondom het grondstoffenplan op. In deze afweging is het einde van het inzamelcontract met de huidige inzamelaar PreZero op 1 maart 2025 mede van belang. Naast het nieuwe aanbestedingstraject bewandelen we het alternatieve spoor van verkenning van de mogelijkheid tot aansluiting bij de gemeenschappelijke regeling RD Maasland.

Subdoel schone en slimme mobiliteit: we gaan voor een toekomst waarin inwoners zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen van A naar B

Zie hiervoor dit subdoel in programma 3.

Programmabureau

In deze paragraaf lichten we beleidsmatig de diverse programma's toe die we oppakken in het Programmabureau. We doen dit aan de hand van de doelen en subdoelen uit onze doelenboom. Voor de programma's geldt dat deze bijdragen aan een groot aantal (sub)doelen; hieronder vermelden we de belangrijkste.

	Doel	Subdoel(en)
Programma leefbaarheid	**Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar**	**Veilige sociale leefomgeving: Inwoners hebben een gezonde en veilige sociale leefomgeving**
	Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft	**Centra: we zorgen voor een balans tussen levendige en leefbare centra, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten**
Programma Integraal Kindcentrum	**Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/ leven en met veranderingen tegenslag en uitdagingen omgaan**	**Kinderen ontwikkelen zich optimaal binnen de eigen mogelijkheden** **Ruimte voor onderwijs; we bieden goede huisvesting voor onze scholen**
	Sport is voor iedereen toegankelijk en we dagen iedereen uit tot bewegen	**Ruimte voor sport en bewegen**
Programma Draak (Draaksteken, Drakenrijk, ECR)	**We zijn aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig**	**We bevorderen de toeristische beleving van de gemeente** **We positioneren het immateriële erfgoed op Europees niveau, vermarkten dit en zetten zo niet alleen Beesel, maar ook Noord-Limburg op de Europese kaart**
Programma maatschappelijk vastgoed	**Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar**	**Ontmoeting: Er is een toereikend aanbod aan algemene voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting.**
	Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving	**Ruimte voor ontmoeten: we bieden ruimte voor ontmoeting in een gemeenschapshuis**
Programma Duurzaamheid	Zie paragraaf Duurzaamheid	
Programma Omgevingsvisie	Zie Programma 3	

Programma leefbaarheid
In 2023 is een medewerker leefbaarheid gestart met het realiseren van een netwerk (in- en extern) en het vormgeven van de samenwerkingen met de woningcorporaties, Synthese, de Kernoverleggen en de BOA's op het gebied van leefbaarheid. Dit is vanaf april tot oktober in mindere mate opgepakt omdat de functie vacant was. De komende periode brengen we in kaart welke focus de aanpak van leefbaarheid moet krijgen. Ondertussen doen zich leefbaarheidsvraagstukken voor waar we uiteraard samen met onze samenwerkingspartners mee aan de slag zijn en blijven.

Programma Integraal Kindcentrum (IKC)
We hebben de taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot het bouwheerschap van het IKC vastgelegd in een overeenkomst met (en in nauw overleg met) Kerobei. Voor het inhuren van een projectbegeleider bij de (voorbereiding van de) bouw van het IKC in Beesel heeft de afgelopen maanden een meervoudige onderhandse aanbesteding en een gunning plaatsgevonden.

Programma (Sint Joris en de) Draak
Draaksteken
In augustus heeft het Draaksteken 2023 plaatsgevonden. Als trotse partner kijken wij terug naar een geslaagde editie. De zes voorstellingen waren volledig uitverkocht en ook voor de side events was veel belangstelling.

Doorontwikkeling Drakenrijk en Sint Joris en de Draak in de openbare ruimte
Samen met een architectenbureau zijn plannen ontwikkeld voor investering in onze buitenruimte van alle kernen, waarbij beleving van het thema Sint Joris en de Draak centraal staat. De subsidie voor de Investeringsagenda is aangevraagd. Goedkeuring van de plannen door gemeenteraad ligt voor in Q1 2024; dit onder de voorwaarde dat de financiering van Drakenrijk tot pretpark door BillyBird Beesel Vastgoed haalbaar is gebleken. Dit proces heeft meer tijd gevergd en is nog niet afgerond.

Europese Culturele Route (ECR) Sint Joris en de Draak
Om gezamenlijk met andere Europese Draakgemeenten de haalbaarheid van de certificering van het thema Sint Joris en de Draak als Europese Culturele Route (ECR) te onderzoeken, hebben wij de buitenlandse gasten tijdens Draaksteken 2023 ontvangen. Er heeft een expertmeeting plaatsgevonden over de (on)mogelijkheden van de ECR. Deze ontmoeting is afgesloten met het gezamenlijk ondertekenen van een intentieverklaring.

Programma duurzaamheid
Voor het programma duurzaamheid verwijzen we naar de paragraaf duurzaamheid.

Programma Omgevingsvisie
Zie hiervoor programma 3.

Programma maatschappelijk vastgoed
In dit programma staat centraal hoe we, samen met betrokken partners, diverse functies het beste vorm kunnen geven in onderlinge samenhang en een fysieke en toekomstbestendige plek kunnen geven in de kern Reuver en Offenbeek (met name gemeentehuis, bibliotheek en Schakel). Een inventarisatie van te betrekken functies als educatie, ontmoeting (zoals gemeenschapshuis en open inloop), cultuur, informatie, dienstverlening en podiumfunctie is uitgevoerd. Een eerste verkenning van mogelijke concepten heeft plaatsgevonden. Verdieping van de concepten en verdere planvorming vindt nog plaats. Op basis van de motie die is aangenomen tijdens de begrotingsbehandeling 2024 is hierbij het uitgangspunt dat De Schakel het gemeenschapshuis en accommodatie voor de vele verenigingen blijft, waarbij het vaste podium en een grote zaalfunctie worden behouden.

Voor de kern Beesel geldt dat door het hernieuwd beschikbaar komen van De Bongerd de zaalfunctie beschikbaar is.

Wet open overheid

In 2023 heeft het college een webformulier vastgesteld waarmee Woo-verzoeken elektronisch kunnen worden ingediend. Daarnaast zijn contactpersonen aangewezen.
Er is anonimiseringssoftware aangeschaft, dit wordt geïmplementeerd in de organisatie en een groep medewerkers krijgt instructie hiervoor.

Omdat de website PLOOI geen doorgang vindt en de rijksoverheid hiervoor geen alternatief biedt, bekijken we op welke wijze we onze website geschikt maken voor het plaatsen van diverse soorten overheidsinformatie.

Bijlage 1: Meerjarenperspectief deze bestuursrapportage

Tabel Programmaplan

Bedragen x €1.000

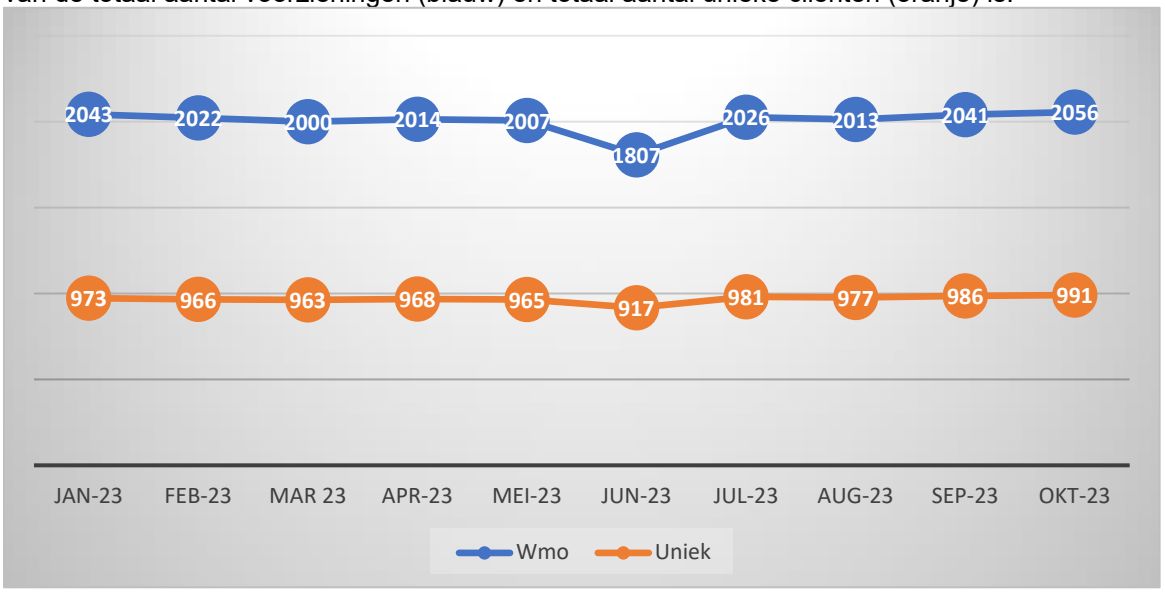
	Mutaties 2e Berap 2023	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026
Beleven				
Lasten	-301	29	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	301	-29	0	0
Samenkracht				
Lasten	207	420	285	287
Baten	-10	233	183	183
Saldo	-217	-186	-102	-104
Fijn wonen en bedrijvig				
Lasten	-593	69	83	33
Baten	-47	0	15	0
Saldo	545	-69	-68	-33
Veilige en dienstverlenende gemeente				
Lasten	-191	70	17	17
Baten	0	0	0	0
Saldo	191	-70	-17	-17
Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten	-352	0	0	0
Baten	191	257	220	165
Saldo	543	257	220	165
Overhead				
Lasten	-229	509	-1	-1
Baten	110	0	0	0
Saldo	339	-509	1	1
Vennootschapsbelasting				
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien				
Lasten	-3	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	3	0	0	0
Totaal LASTEN vóór mutaties reserves	**-1.461**	**1.096**	**384**	**336**
Totaal BATEN vóór mutaties reserves	**244**	**490**	**418**	**348**
Totaal SALDO vóór mutaties reserves	**1.705**	**-606**	**35**	**13**

Mutaties reserves	Mutaties 2e Berap 2023	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026
beleven				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-6	25	0	0
Saldo	-6	25	0	0
Samenkracht				
Lasten	-91	0	0	0
Baten	-51	41	31	33
Saldo	39	41	31	33
Fijn wonen en bedrijvig				
Lasten	86	0	0	0
Baten	-301	37	50	0
Saldo	-387	37	50	0
Veilige en dienstverlenende gemeente				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-70	0	0	0
Saldo	-70	0	0	0
Overhead				
Lasten	1.401	0	0	0
Baten	843	558	0	0
Saldo	-558	558	0	0
Totaal LASTEN mutaties reserves	**1.396**	**0**	**0**	**0**
Totaal BATEN mutaties reserves	**414**	**661**	**81**	**33**
Totaal SALDO mutaties reserves	**-982**	**661**	**81**	**33**

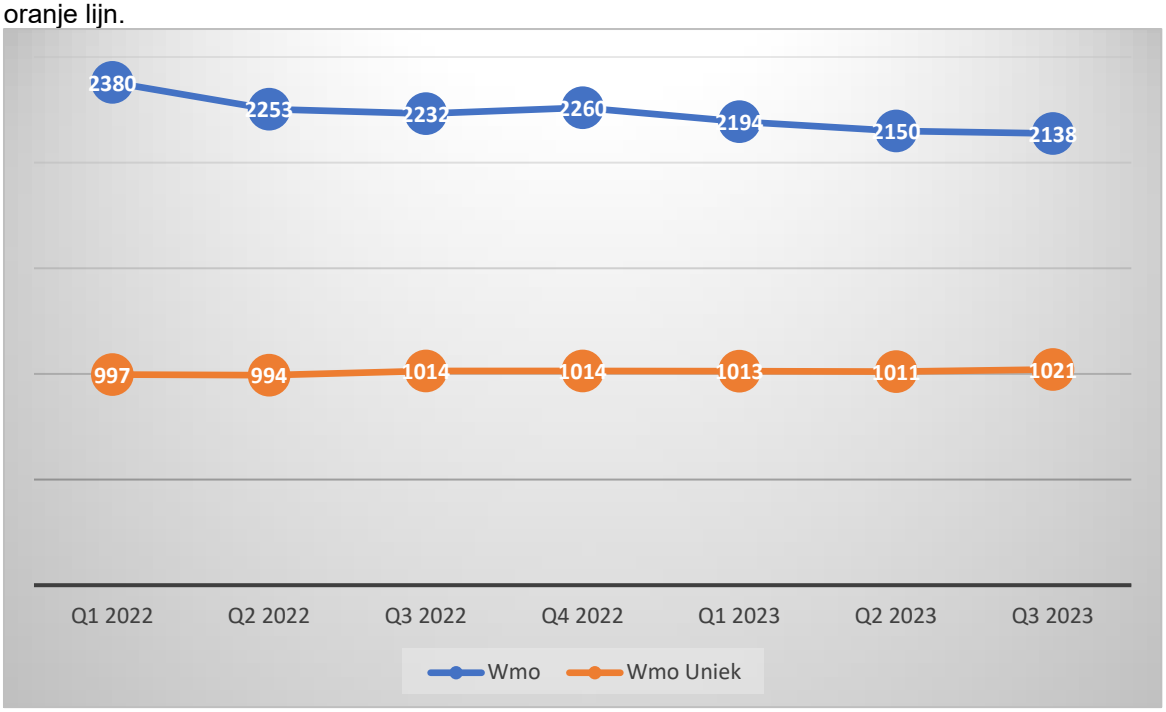
Totaal LASTEN	**-65**	**1.096**	**384**	**336**
Totaal BATEN	**659**	**1.151**	**500**	**381**
GERAAMD RESULTAAT	**724**	**55**	**116**	**46**

Bijlage 2: Dashboard Sociaal Domein

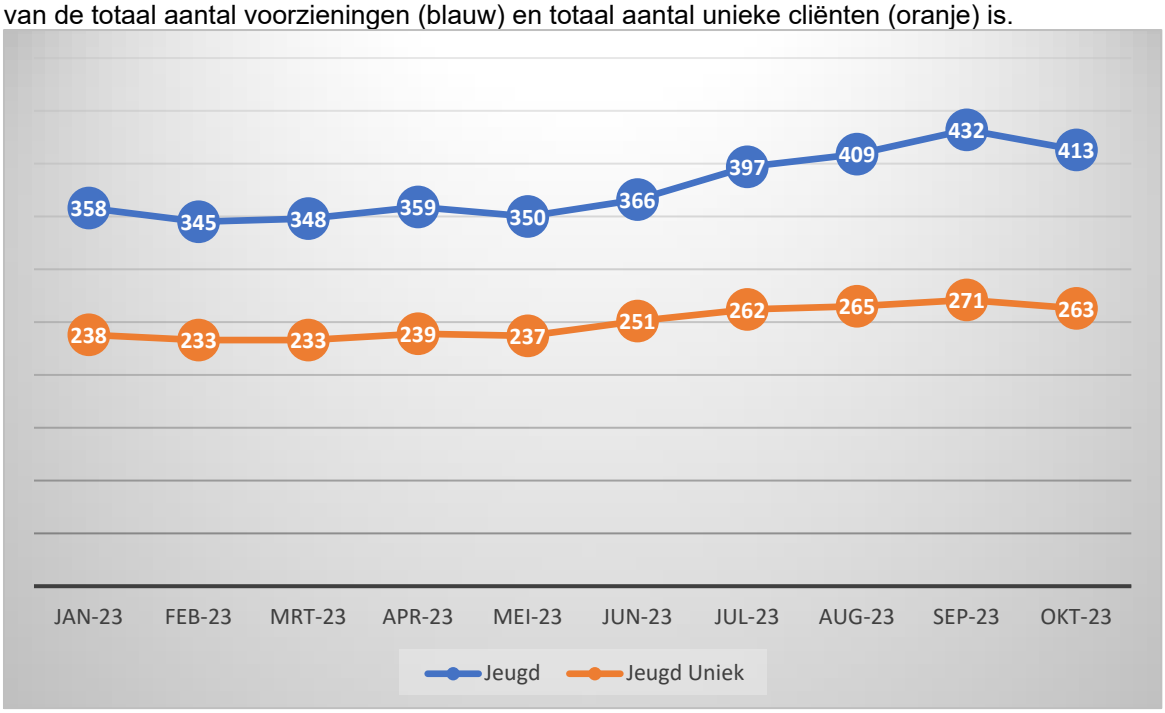
Totaal aantallen Wmo
Onderstaande schema geeft weer hoe de Wmo cliënt en voorzieningenontwikkeling van het jaar 2023 van de totaal aantal voorzieningen (blauw) en totaal aantal unieke cliënten (oranje) is.

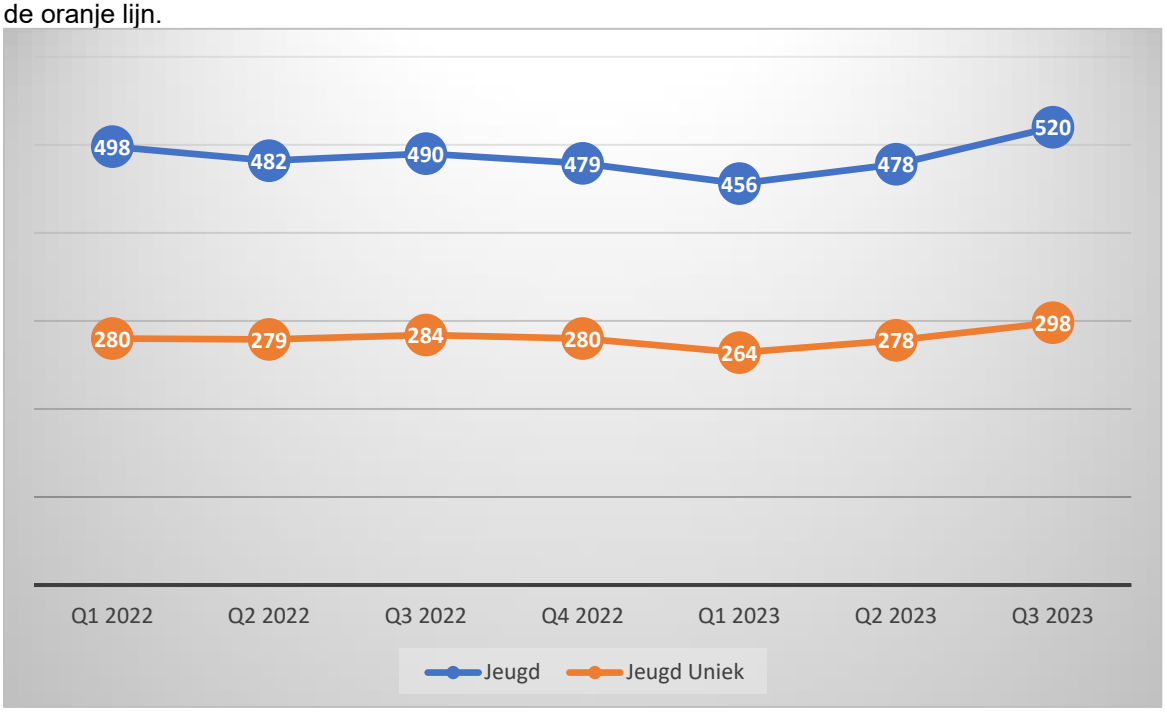
Onderstaande schema geeft weer hoe de Wmo cliënt- en voorziening ontwikkeling van 2022 en 2023 is per kwartaal. Totaal aantal voorzieningen is de blauwe lijn en totaal aantal unieke cliënten is de oranje lijn.

Totaal aantallen Jeugd
Onderstaande schema geeft weer hoe de Jeugd cliënt- en voorziening ontwikkeling van het jaar 2023 van de totaal aantal voorzieningen (blauw) en totaal aantal unieke cliënten (oranje) is.

Onderstaande schema geeft weer hoe de cliënt- en voorzieningenontwikkeling op Jeugd van 2022 en 2023 is per kwartaal. Totaal aantal voorzieningen is de blauwe lijn en totaal aantal unieke cliënten is de oranje lijn.

Participatie

	1-1-23	1-2-23	1-3-23	1-4-23	1-5-23	1-6-23
P-Wet	157	159	159	159	160	160
IOAW	9	9	9	10	10	10
IOAZ	4	4	4	4	4	4
BBZ	0	1	1	1	1	1

	1-7-23	1-8-23	1-9-23	1-10-23	1-11-23	1-12-23
P-Wet	156	154	153	153	153	
IOAW	10	10	10	10	10	
IOAZ	4	4	4	4	4	
BBZ	0	1	1	1	1	